

Šlezevičius informavo, kad 239 lietuviai jau nubausti už žydų žudymą

Vilnius, spalio 6 d. (AGEP-LA) — Spaudos konferencijoje sugrįžęs iš vizito Izraelyje Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šlezevičius pareiškė, kad vizitas Izraelyje buvo vienas sėkmingiausių. Kaip rašo Aurelija Liauškienė „Lietuvos aida“, vizitas Lietuvos delegacijos vadovo Šlezevičiaus žodžiais, dar buvęs ir sunkus, ir sudėtingas, nes abiejų šalių tarpusavio santykius slėgė gana tragiška praeitis, taip pat skausminga Lietuvos žydų lemtis genocido metais bei mūsų tėvynainių dalyvavimas masinėse žudynėse.

Premjeras informavo, kad 239 Lietuvos Respublikos piliečiai buvo nuteisti ir jiems įvykdyta mirties bausmė už dalyvavimą žydų tautos genocide, daugiau kaip 100 žmonių nebuvo reabilituoti (per pastaruosius keletus metus reabilitacijai buvo pateikta daugiau kaip 50,000 bylų).

Čia premjerui spaudos konferencijoje buvo priminta, kad vykdytas ir Lietuvos tautos genocidas, ir paklausta, ką vyriausybė žada daryti šiuo klausimu. Premjeras atsakė, kad teisinio bendradarbiavimo sutarties leisti įvertinti visus aspektus. Todėl labai svarbu yra Genocido tyrimo centro darbas. A. Šlezevičiaus žodžiais tarant, šiandien dar yra labai daug nenorinčių, kad istorijos tąsa būtų atskleista, kad tos akcijos Genocido tyrimo centre — neatstiktinės; kad grupė žmonių nori disponuoti visai tautai priklausantiems archyvais.

Vizito metu susitarta su Izraelio valstybės vadovais, verslininkais, kai kurių firmų atstovais, kalbėta ir su žydais-iseiviais iš Lietuvos. Per susitikimus su pastaraisiais aptarti nuosavybės grąžinimo, dvigubos

pilietybės klausimai. Premjeras akcentavo, kad nei vienai buvusių Lietuvos Respublikos piliečių kategorijai jokių išimčių nebus — viską diktuos mūsų šalies įstatymai. (Jeigu pilietis nori atgauti nuosavybę, jam ji ir bus grąžinta. Bet tik tuo atveju, jeigu jis yra Lietuvos Respublikos pilietis ir nuolat gyvena joje.)

Vienas konkrečių šio vizito sprendimų — Lietuvos Respublikos ambasados atidarymas Izraelyje. I „Lietuvos aidą“ klausimą, ar toks žingsnis nepakenks santykiams su arabų šalimis, premjeras atsakė, kad tam tikrų keblumų, žinoma, yra. Taip pat prisiminė gana karštas diskusijas Izraelio parlamente Knesete dėl taikos palaikymo proceso (dabar palaipsniui duodant palestiniečiams autonomiją). Todėl premjeras manas, kad santykiai su viena šalimi neturi būti priešpriešiniai santykiams su kitomis valstybėmis.

Vizito metu Lietuvos ir Izraelio ministrai pirmininkai Adolfas Šlezevičius ir Icchak Rabin pasirašė abipusio investicijų skatinimo ir apsaugos sutartį bei sutartį dėl bendradarbiavimo kultūros, švietimo ir mokslo srityse. Aptarta galimybė kuo greičiau pasirašyti abipusę teisinę pagalbos susitarimą.

Prisimindamas vizitą, premjeras pasidžiaugė, kad buvo labai puiku maudyti Negyvojo jūroje — „plūdiuioji ir tiek, niekaip negali nuskęsti“, o Vilnius Kavaliauskas, vyriausybės atstovas spaudai, čia pat pridūrė, kad iš šio vizito bene labiausiai uždirbo anos šalies vėliavų siuvenėjai — visur, kur tik lankėsi Lietuvos delegacija, vilnijo Lietuvos ir Izraelio vėliavų jūra.

Vyriausybė bijo staiga bedarbystės augimo

Vilnius, rugsėjo 28 d. (Elta) — Nors pastaraisiais mėnesiais nedarbo lygis Lietuvoje stabilizavosi, tačiau jo padidėjimo laukiami jau ateinančių metų pirmajame pusmetyje, tiesioginėje radijo laidoje trečiadienį sakė ministras pirmininkas Adolfas Šlezevičius. Pasak jo, konkurencijos neatlaikiusios įmonės neišvengiamai turės bankrutuoti.

Tačiau šalyje nedarbo lygis yra kontroliuojamas, ir vyriausybė stengiasi išvengti staiga jo augimo, nes tai būtų nepakeliamas našta valstybės biudžetui. „Daug lėšų skiriama darbuotojų perkvalifikavimui, skatinamos investicijos ir naujų darbo vietų kūrimas“, sakė A. Šlezevičius.

Opiausia nedarbo problema kaime, kur jo lygis, pavyzdžiui, Tauragės, Šilalės rajonuose yra labai aukštas. Tačiau yra rajonų, labai sėkmingai sprendžiančių šią problemą. Šlezevičius paminėjo Kupiškio rajoną, kur steigiamas „Lelijos“ filialas ir su Amerikos kompanija kuriama bendra medžio apdirbimo įmonė. Pasak ministro pir-

mininko, vyriausybės uždavinys — kartu su savivaldybėmis skatinti tokius projektus, ieškoti jų finansavimo šaltinių, kad panašų projektų atsirastų kuo daugiau.

Vienas aktualiausių vyriausybės uždavinių, sakė Šlezevičius, — pasiekti, kad įsigaliojusi palankaus prekybinio režimo susitarimas su Rusija, kuris atvertų daugeliui Lietuvos įmonių kelią į Rusijos rinką. Netekusios šios rinkos, šiandien merdi daugelis didžiųjų Lietuvos įmonių, tokių, kaip Kauno „Banga“, Šiaulių „Tauras“ ir kitos.

Valstybės investicijų programoje, kuri trečiadienį bus svarstoma vyriausybės posėdyje, numatytos investicijos ir naujoms darbo vietoms kurti, laisvųjų ekonominių zonų projektams įgyvendinti.

Visos šios priemonės turėtų užkirsti kelią staigiam nedarbo augimui, sakė Šlezevičius, nors galimas ir kaimyninės Lenkijos variantas. Ji jau 15 metų vykdo ekonomines reformas, o nedarbo lygis šiuo metu siekia 17%.

Vilniaus senamiesčio vaizdas primena 1920 m. spalio 7 d. ir 9 dienų įvykius. Nors 1920 m. spalio 7 d. Lenkija buvo priversta su Lietuva pasirašyti garsiąją Suvalkų sutartį, po dviejų dienų — spalio 9-ąją ji ją sulaužė, kai Želigovskio armija užėmė Vilnių.

Wiesenthal centras nepatenkintas Lietuvos nerangumu išduoti kaltinamuosius

Bostonas, spalio 3 d. — „Boston Globe“ laikraščio pirmadienio laidoje atspausdinta šio laikraščio korespondento Ethan Bronner žinia iš Jeruzalės, kad savo vizito Izraelyje metu Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šlezevičius žadėjęs reikalauti, kad JAV deportuotų Norwood, MA, gyvenantį Aleksandrą Lileikį, kuris yra kaltinamas davęs įsakymus žudyti žydus nacių okupacijos metu Lietuvoje.

Bet Wiesenthalio Centro Jeruzalėje vadovas Efraim Zuroff pareiškė, jog šis Šlezevičiaus pažadas yra tušti žodžiai, kadangi Lietuvos valdžios pareigūnai nuolat žada bendradarbiauti ir taip pat reguliariai jokiais veiksmais to pažado nevykdo.

Pirmą savo vizito dieną išėdama iš posėdžio su Izraelio ministru pirmininku Icchak Rabin, Šlezevičius buvo paklaustas, ar prašys Lileikio deportavimo. „Žinoma“, atsakė Šlezevičius, išsėdamas iš automobilio, kuris jį greitai nuvežė.

Izraelio teisingumo ministras David Libai, kuris taip pat dalyvavo Šlezevičiaus susitikime su Rabin, sakė, kad tą dieną Lileikio klausimas dar nebuvo iškiltęs, bet tikėjosi, kad iškils kitą vizito dieną.

Rugsėjo mėnesį JAV Teisingumo departamentas užvedė bylą JAV Distrikto teisme Bostone, kad 87-mečiui Lileikiui būtų atimta JAV pilietybė ir kad jis būtų deportuotas už nusikaltimus, kuriais yra kaltinamas. Bet, rašo korespondentas Bronner, tai procesas, galintis trukti daug metų, o jo sprendimą dar galima bus ir apeliuoti dėl karus JAV Aukščiausiojo Teismo. O jeigu JAV gautų prašymą iš užsienio valstybės, kad Lileikis jai būtų išduotas, šis procesas greičiausiai būtų trumpesnis.

Nors pilietybės atėmimo prašymo byloje yra dokumentai, kuriuose šiešiomis atskromis datomis Lileikis pasirašęs įsakymą Lukiškių kalėjimo viršininkui perduoti „žemiau išvardintus žydus“ likvidavimui kadru, Lileikis griežtai ir pakartotinai paneigia dalyvavęs žydų naikini-

Wiesenthalio centro vadovas Zuroff pasakė, jog spalio 2 d. gavęs faksą iš Lietuvos generalinio prokuroro Artūro Paulausko, atsiliepiantį į prašymą, kad Lietuva prašytų Lileikio deportavimo. Faksas Paulauskas rašo, kad Lietuva tirs šį klausimą, bet kad tam turi pamatyti jų dokumentus. Zuroff pasakė, kad tai juokingas prašymas, nes jų turimi dokumentai yra iš Lietuvos centrinių archyvų.

Galutinėje išvadoje, anot Zuroff, Lietuva nesuteikė jokios praktiškos pagalbos nei liudininkų atžvilgiu, nei teikiant kitokią pagalbą tiems, kurie nori ir teismai atvesti kaltinamuosius. Dėl to, pavyzdžiui, 1992 m. Australija turėjo atsisakyti šešių gerų bylų, sakė Zuroff.

Tai, kas vyskta, yra absurdiška, sakė Zuroff. „Mes tiek daug dirbome, kol susekėme šiuos žmones, ir dabar niekas mums nepada. Jie neleidžia mums atidaryti raštines Vilniuje ir niekad neišdavė formalaus paaiškinimo. Jie net drįso atsistoti prie Holokausto paminklo ir teigti, kad Lietuva deda visas pastangas traukti atsakomybėn nacių karo nusikaltėlius ir turi gerus santykius su Wiesenthal centru. Faktai kalba garsiau už žodžius“, kalbėjo Efraim Zuroff.

Šlezevičiaus sutiktuvų ceremonijoje spalio 2 d. ministras Rabin pasakė, kad abi šalys kurs draugystės ryšius, bet taip pat prisiminė Holokaustą, sakydamas: „Lietuvos žydai buvo naikinami krematoriumų ugnyje ir, apgailėtina, daugiau nei keli lietuviai pridėjo savo niekingas rankas prie šio darbo. Mes nepamiršome ir nepamiršime šios skausmingos eros savo istorijoje — bet visvien žvelgti į ateitį“.

Savo kalboje, anot Bronner, Šlezevičius nieko nesakė apie Holokaustą. Jis tik pasakė, kad „žydų ir lietuvių tautų istorinė lemtis yra labai panaši, panašūs savo sunkumai ir abiejų tautų keliai į nepriklausomybę ir kovą už suverenumą“.

Šlezevičiaus vizito į Izraelį didžiausias dėmesys buvo ekonominiams ir politiniams ryšiams.

Parinkti kandidatai Baltijos šalių kultūrinei premijai

Vašingtonas, spalio 7 d. — Penktadienį Vilniuje parinkti Lietuvos kandidatai Baltijos Asamblėjos literatūros, meno ir mokslo premijai, praneša „Amerikos balso“ radijas. Premijos vertinimo komisija Lietuvoje, kurią sudaro devyni asmenys, o pirmininkauja poetas Marcelijus Martinaitis, paskelbė tris kandidatus: tai teatro režisierius Eimuntas Nekrošius, už Puškino „Mažųjų tragedijų“ („Mocartas ir Saljeras“, „Don Žuanas“ ir „Maras“) režisūrinę interpretaciją; smuikininkas Raimondas Katilius už dviejų metų koncertines programas ir Baltijos šalių kompozitorių kūrinii atlikimą; ir poetė Liūnė Sutema už „Poezijos rinktinę“, išleistą Vilniuje 1992-ais metais ir už rinkinį „Graffiti“, išleistą Chicagoje 1993 metais. Liūnė Sutema — Zina Katiliskienė gyvena Lemonte.

Baltijos Asamblėja — Baltijos šalių tarptarpmnentinė organizacija — literatūros, meno ir mokslo premiją įkūrė per savo sesiją pernai. Taigi premija skiriama pirmą kartą. Lietuva, Latvija ir Estija parenka po tris kandidatus. Vienam iš jų bus paskirta 3,000 dolerių premija, kuri bus įteikta per Asamblėjos sesiją lapkričio mėnesį.

Konsulas New Yorke atšauktas iš pareigų

Vilnius, spalio 1 d. (AGEP-LR) — Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Leonas Kučinskas atšauktas iš pareigų, rašo „Lietuvos rytas“. Jis buvo paskirtas 1992 m. rugsėjo mėnesį tuometinio užsienio reikalų ministro Algirdo Saudargo. Kaip vieną iš savo atleidimo priežasčių, Leonas Kučinskas nurodo tai, kad jis nesutiko Lietuvos konsulatui pirkti New Yorke verslininko Simo Velonskio siūlomo namo.

Šildymas ir oras Lietuvoje

Vilnius, spalio 6 d. (AGEP) — Lietuvos energetikos ministras Leonas Ašmantas paskelbė, kad būtų šildymas Vilniaus gyven-toms bus įjungtas po to, kai tris paras iš eilės vidutinė temperatūra bus 5 laipsniai Celsijaus (41 F), t.y., kai dieną bus

Seimo posėdis prez. Kazio Griniaus atminimui

Vilnius, spalio 7 d. (Elta) — Šiandien įvyko neeilinis Seimo posėdis, skirtas Lietuvos Respublikos prezidento Kazio Griniaus atminimui pagerbti. I jį buvo pakviesti Konstitucinio Teismo ir vyriausybės nariai, buvę Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatai, prezidento patarėjai ir referantai, Seimui atskaitingų žinybų vadovai, savivaldybių tarybų pirmininkai, merai ir valdytojai, politinių partijų ir visuomeninių bei kūrybinių organizacijų, religinių konfesijų atstovai, aukštųjų mokyklų rektorai, diplomatinis korpusas. I posėdį atvyko Kazio Griniaus giminės ir artimieji.

Posėdyje dalyvavo prezidentas Algirdas Brazauskas. Įanginiu žodžiu posėdį pradėjo Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas. Pranešimą padarė prezidento vyresnysis referentas, Kovo 11-osios Akto signataras, rašytojas Romas Gudaitis.

„Netrukus nusileis lėktuvas, ir Lietuvos žemė pasitiks ištikimą savo sūnų, tauta — didįjį varpininką, valstybė — savo kūrėją ir tėvą, trečiąjį Lietuvos Respublikos prezidentą Kazį Grinį. Pasitinkame jaudindamiesi ir sielodamiesi. Ar mūsų paskutiniai pagarbos ženklai, memorialinių vietų sutvarkymas, raštų ir knygų išleidimas — visa, ką padarysime pagerbdami jį, taps mūsų dvasios

savastimi ir pamoka? Kokie mes — žvilgsnis į žvilgsnį, siela į sielą su žmogumi, kuriam mūsų nepriklausomos valstybės ir tautos ateities laisvė ir demokratija buvo didžioji būties prasmė, vienintelis tikslas?“ sakė ir klausė pranešėjas.

Apžvelgęs Kazio Griniaus gyvenimą ir darbus pranešėjas pabrėžė, kad ištvermė, objektyvumas, tolerancija, santūrumas, erudicija, ištikinimas, jog kiekvieną darbą reikia atlikti už du, valstietiškas humoro jausmas, pilnė Kaziui Griniui didelę pagarbą. 1926 metais išrinktas Lietuvos Respublikos prezidentu per labai neilgą laiką, vos pusmetį, dažnų kelionių po kraštą metu jis realizavo svarbiausiąjį savo, kaip prezidento, principą „Būti visiems lygiai teisingas“.

Posėdyje kalbėjo Seimo narys, Lietuvos Valstiečių partijos pirmininkas Albinas Vaižmušis; Seimo narys, Lietuvos Socialdemokratų partijos pirmininko pavaduotojas Vytenis Andriukaitis; Seimo narys, Lietuvos Demokratinės partijos atsakingasis sekretorius Valdas Petrauskas; Seimo narys, Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, ilgametis VLIK-o pirmininkas Kazys Bobelis; Seimo narys, Lietuvos Demokratinės Darbo Partijos tarybos narys, profesorius Jonas Kubilius.

Nuotrauka rodo Marijampolės žydų žudymo vietą

Vilnius, rugsėjo 29 d. (LR) — Šiomet rugsėjo 1 d. sukako 53 metai, kai Marijampolėje, slėnyje prie Šešupės, buvo sušaudyta keli tūkstančiai miesto gyventojų, kurių daugumą sudarė žydai.

Kaip rašo Algis Vaškevičius „Lietuvos rytu“, archyviniai duomenys rodo, kad tuo metu Marijampolėje gyveno apie 13,000 gyventojų. Žydų bendruomenės duomenimis, tą rugsėjo dieną prie Šešupės buvo sušaudyta apie 8,000 žydų ir 1,000 kitų tautybių gyventojų.

Miesto paminklotvarkininkas G. Kuncaitis sakė, jog, remiantis tuometinio vietos esesininko vado Schtaker raportais, sušaudyta buvo apie 5,100 žydų, 200 psichinių ligonių, keletas pavienių žmonių. Bet kuriuo atveju galima teigti, kad tą dieną Marijampolėje neteko apie pusės savo gyventojų.

Visiškai neseniai, rugpjūčio mėnesį, Marijampolėje pasiekė itin vertingas dokumentas — mieste viešėje žydų atstovai padovanavo G. Kuncaičiui iš JAV Kongreso bibliotekos archyvo gautą žudynių toje vietoje fotonuotrauką, datytą 1943 ar 1944 metais. Šią vietą nufotografavo Vokietijos karinių oro pajėgų fotografai. Fotonuotraukose aiškiai užfiksuota, kur ir kokiose duobėse buvo užkasti sušaudyti žmonės.

„Šis dokumentas mums turi didžiulę vertę, sakė G. Kuncaitis.

KALENDORIUS

Spalio 8 d.: Marcelis, Benediktas, Sergijus, Alminas, Daugas.

Spalio 9 d.: 28 eilinis sekmadienis; Dionyzas, Rustikas, Eleuterijus, Branguolė, Maldos diena už pašaukimus. Želgova-kio daliniai užgrobė Vilnių 1920 metais.

Spalio 10 d.: Kolumbo diena (JAV šventė); Pranciškus, Danielius, Gilyvdas, Jodaugas. Vilnius atgautas 1939 metais.

Spalio 11 d.: Germanas, Kvinnas, Valius, Zinaida.

apie 10 C (50 F), o naktį -5 C (23 F).

Paskutinėmis dienomis Lietuvoje buvo saulėta ir šalta, tik apie 8 C (46 F) naktimis — šalnos iki -3 C (26 F).

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

PADEKITE ATGAUTI ATEITININKŲ NAMUS KAUNE

Ateitininkų namai Kaune, Laisvės alėjoje, buvo pastatyti 1926 m. ir įrengti 1930 m. bendromis Lietuvos ateitininkų ir JAV lietuvių katalikų aukomis. Šiomis dienomis ateitininkijai jie turi ne tik milžinišką istorinę reikšmę, bet ir galimybę vykdyti savo paskirtį — tarnauti organizacijos reikalams.

Ateitininkų namai yra reikalingi visai ateitininkijai. Jų atgavimu pastoviai rūpinasi Lietuvos Ateitininkų federacijos valdybos ir geranoriškai tartasi su Kauno Technologijos universitetu. Deja, iki šiol iš vyriausybės nėra gauta nutarimo, kuriuo Kauno Technologijos universitetas galėtų perduoti, o Lietuvos Ateitininkų federacija galėtų perimti šiuos namus.

Jei iki lapkričio 1 dienos Kauno Technologijos universitetas negaus Lietuvos vyriausybės nutarimo grąžinti Ateitininkų namus — perdavimo sutartis sustabdoma. Informacijai pridėdama Universiteto nutarimas Nr. 83.

Kviečiame visus užjūrio ateitininkus ir kitus katalikus padėti atgauti šią ateitininkijos nuosavybę — rašyti Lietuvos prezidentui A. Brazauskui ir ministrui pirmininkui A. Šleževičiui, jog nedelsiant būtų nutarta ir įvykdyta Ateitininkų namų Kaune grąžinimas Lietuvos Ateitininkų federacijai. Laiškus ir telegramas galima siųsti:

Lietuvos Vyriausybei
Gedimino 11
Vilnius 2000
Lietuva — Lithuania
ir jų nuorašus
Lietuvos Ateitininkų Federacijai
Vilniaus 29
Kaunas 3000
Lietuva — Lithuania

Be dosnių JAV lietuvių aukų šie ateitininkų namai 1926 m. nebūtų buvę pastatyti ir 1930 m. įrengti. Praėjus 68 metams tik su Jūsų pagalba juos ateitininkija atgaus ir vėl įsirengs.

Garbė Kristui
Lietuvos Ateitininkų
Federacijos valdyba

NEŠĖKMINGA VASARA LIETUVOJE

1994 metų vasara Lietuvoje buvo turtinga dideliais kultūriniais-visuomeniniais renginiais ir masiniu antplūdžiu lietuvių iš visų pasaulio kraštų.

Vykome ir mudu su vyru į Lietuvą. Vykome su didžiausiu dvasiniu pakilimu ir entuziazmu į Ateitininkų federacijos kongresą, į Dainų ir šokių šventę, į Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos įvykius ir į eilę ruošų stovyklų — idėjinų ir politinių. Galvojame, kad tokioje tautinėje puotoje mūsų amžiaus tėkmėje gal ir neteks daugiau būti.

Svajonėse matėm susitikimus su senais, senais dar išlikusiais gyvais idėjos draugais — ateitininkais, su kuriais kartu kūrėm ir dirbom dėl gražios Lietuvos ateities; pasidžiaugti ateitininkų organizacijos naujai atgyjančia dvasia, prisistatyti jauniems organizacijos nariams Lietuvoje, kaip senijos nariai, atidavę visą savo gyvenimą, ir kaip jauni būdami Tėvynėje, taip ir išmesti į svetimus kraštus, gyvenę ir dirbę ateitininkijos principų pagrindais Lietuvoje, Tėvyne ir Artimui.

Deja, Užgriuvę nenumatyti mano vyro sveikatos negalavimai, tik po kelių dienų atvykus Tėvynėn, svajonėms išsipildyti neleido. Visas įtemptas dėmesys susikoncentravo tik gyvybės išsilaikymui: ligoninė, gydytojai, pavojainga operacija ir pooperacinė priežiūra.

Neturint savo susisiektimo priemonės, o ligoninei esant gana toli nuo gyvenamosios vietos, buvo sunkumų, kuriais esame labai išvarginę savo giminaičius. „Sugrauzėme“ jų vasaros planus, o taip pat ir mūsų paruoštusius. Dėl to labai jaudinomės.

O tikėjimės išbūti Lietuvoje visą vasarą, tikėjimės surasti sau patogią vietelę laikinai įsikurti ir baigti savo gyvenimo kelią Tėvynėje.

Planai sugriuvo, bet sveikata per labai trumpą laiką, po labai sudėtingos operacijos (gerų gydytojų dėka) tapo atgauta. Numatytas laikas Lietuvoje tapo sutrumpintas.

Smulkiau apie šio rūpesčio patirtį rašysiu. Šiuo metu norime abu su vyru padėkoti visiems šių metų sendraugių stovyklos dalyviams Dainavoje už maldas, kurios atsiuntė Dievo malonių „su kaupu“ — vyras taip greit pasitaisė, kad ir patiemis gydytojams ligonis atrodė stebuklingai besitaisąs.

Ačiū visiems, kurie maldose prisiminėte. Ačiū ir ateitininkų studijų savaitgalio dalyviams, kurie savo asmeninius linėjimus įrašė į bendrai stovyklautojų siųstas korteles, kai Dainavą pasiekė žinia, kad jau grįžus į Čikagą, ir vėl buvo padaryta panašios rūšies operacija. Dėl tos priežasties, ir vėl troškimas dalyvauti Studijų savaitgalyje tapo išjungtas.

Teko, vis dėlto, tarpoperaciniu laikotarpiu, savaitę būti LFB studijų savaitėje Dainavoje, kurioje klausėmės ir patys dalinomės savo patirtais išpuoliais Lietuvoje. Kartais ir labai nemalonūs, ir širdžiai kartūs nepriimtini išpuoliai, neaptykiantys Lietuvos žmogui mūmose nekelti, kelia tik gailę, kaip juos gyvenimui „paruošė“ tie „didieji“ broliai, krašto valdovai. Norisi tik padėti, kad jie įeitų į prasmingą ir vertingą gyvenimo kelią. To siekti turėtų užsienyje gyvenančių brolių lietuvių pagalbos padedami, bet ir savo pastangomis ieškoti kelio į tokį gyvenimą, su Dievo dekalogo pažinimu ir jo pagalba.

Kai kuriuos išgyventus išpuolius paliesiu spaudoje artimoje ateityje, o dabar norėta tik nuoširdžiai padėkoti visiems mūsų nesėkmę giliai jutusiems ir giliai užjautusiems. Ačiū!

Jadv. Damušienė

„Gintarių“ būrelis ir jų vadovė Amanda Ragauskaitė „Pasakų pilies“ stovykloje, Dainavoje. Nuotr. Birutės Bublienės

AR TELPA BAŽNYČIA ŠIANDIENINĖJE MANO TIKROVĖJE?

Ruduo... Viskas gamtoje traukia, atvėsus orams ir trumpėjus dienoms. Viskas ruošiasi žiemai ir tai dažnai reiškia, kad gyvybė telkia gyvasties atsargas viduje. Dėmesys savaime krypta į save ir į vidų.

Ir mes esam gamtos dalis. Bet daugiau negu gamta, mes —

žmonės — esame dvasinio pasaulio piliečiai. Taigi šio vidinio susikaupimo gamtoje metu SAS CV siūlo visiems susikaupiti ir susirūpinti dvasiška gyvastimi. 1994 metų spalio 14-16 dienomis „Dainavos“ stovyklavietėje ruošiamos jau įprastos Rudens rekolekcijos.

„Pasakų pilies“ stovykloje, Dainavoje, Kunigaikštienė — JAS CV pirmininkė Rūnė Kasputienė, stovyklaujančius karaliaučius ir karalaites supažindina su Dainavos nuostatais.

Nuotr. Birutės Bublienės

KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETO PRANEŠIMAS

Dėl Universiteto III rūmų

Kauno technologijos universiteto Senatas 1992 m. gruodžio 16 d. nutarimu Nr. 17 davė sutikimą palaipsniui perduoti III rūmus Ateitininkų sąjungai. Iki šiol šie rūmai ne dėl Universiteto kaltės yra neperduoti ir, neturėdami tikrojo šeimininko, pradeda griūti.

Atsižvelgdamas į tai, KTU Senatas NUTARIA:

1. Nustatyti, kad sutikimas palaipsniui perduoti III rūmus

Ateitininkų sąjungai galioja iki š.m. lapkričio 1 d.

2. Įpareigoti Rektoratą.

2.1. Informuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybę ir Ateitininkų sąjungą apie šį nutarimą.

2.2. Pasibaigus nurodytam terminui, organizuoti III rūmų remontą ir panaudoti juos Universiteto tikslams.

A. Žiliukas

Senato pirmininkas
1994.09.14

Dr. Ad. Damušis ligoninėje, Lietuvoje. Kairėje — jį operavęs dr. Rom. Šumauskas, dešinėje — dr. Kestutis Laurikėnas, teikęs ligoniui rūpestingą priežiūrą Vilniaus universiteto klinikoje.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV.....	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu.....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 — 127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2285

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas | vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to diplomu, lietuviams sutarkys dantis už priemamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmo 3 v. p.p. 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 746-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaraus ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmo 2 v. p.p. 7 v.v., antr. 9 v.v.-12.
ketvd. 12-4 v. p.p., penkt. 12-6 v.v.

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

DR. VILJA KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia | vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kaiba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

IŠŠŪKIS IŠMINTINGIESIEMS

Tam, kuris jos prašo, išmintis yra duodama — bet ji žmogui duodama laipsniškai, kaskart iššaukdamą jį augti. Pirmasis skaitinys (Išminties 7:7-11) primena Saliamono prašymą, kai jis paveldėjo savo tėvo Dovydo sostą. Dievui jam leidus paprašyti ko tik nori, jis paprašė išminties, kurią jis brangino labiau už turtą ir net už sveikatą. Jo žodžiais, su išmintim jam „atėjo visokios gėrybės: didžiausios vertybės jos rankose buvo“.

Išminties raštuose Senajame Testamente išmintis ateina iš Dievo, o kartais net yra sutapatinama su pačiu Dievu. Tad prašyti išminties ir jos siekti yra tolygu Dievo siekti, ir tai reikalauja tokio paties pasišventimo bei pasiaukojimo — dėl jos atsisakant visų kitų gėrybių — apie kokį Jėzus kalba Evangelijoje (Morkaus 10:17-30).

Čia sutinkame žmogų, kuris visą gyvenimą siekė gerumo — išminties — Dievo. Sutikęs Jėzų ir jame atpažinęs tai, ko visą gyvenimą siekė, puolė prieš jį ant kelių ir klausė: „Gerasis Mokytoja, ką turiu daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą?“ Jėzaus atsakymas iš karto mus sukrečia, kaip galėjo sukreisti ir šį žmogų. Jėzus jam tarė: „Kam vadini mane geru? Niekas nėra geras, tik vienas Dievas“.

Mums, iš anksto žinant, kad Jėzus iš tikrųjų yra Dievas, atrodo keista, kad Jėzus kalba, lyg pats nebūtų Dievas. Bet čia nėra keliamas klausimas, ar Jėzus yra Dievas. Šis žmogus jau jame atpažino gerumo šaltinį. Tad savo atsakymu Jėzus jame (kaip ir mumyse) iššaukia asmenišką išpažinimą, kai širdyse pajuntame: taip, sąmoningai vadiname tavę geru. Visą savo gyvenimą jaučiame tavo gerumą, gailėstingumą ir meilę mums. Jaučiame tavęs, kaip mūsų Tėvė, susižavėjimą, savo kūrinį — mumis. Išpažįstame tavę esant Dievu, ir todėl sąmoningai tavę vadiname „Gerasis Mokytoja“.

Turime prisiminti, jog, žemėje vaikščiodamas ir mokydamas, Jėzus atrodė kaip paprastas žmogus: po ilgos dienos vaikstant dulkėtai keliais saulės kaitroje, jis buvo ir pavargęs, ir supiraitas — ne tik nepanašus į Dievą, bet net nepanašus į sėkmingą, dievobaimingą žmogų, koks buvo ir šis asmuo, pas Jėzų atėjęs klausyti patarimo. Tad Jėzaus atsakymas

verčia jį krūptelėti ir suvokti, kad štai čia kas nors visai nauja, ko dar visiškai nesuvokia, bet nujaucia. Manydamas, kad tik pagarbiai Jėzų pasveikino, pamato, kad iš tikrųjų išpažino iki tol nesąmoningą tikėjimą suvokimą apie Jėzų, pavadindamas jį Geruoju Mokytoju.

Ypač Senojo Testamento Išminties raštuose turtas yra laikomas Dievo palaimos ženklu, plaukiančiu iš doro, darbštus, išmintingą gyvenimą. O štai Jėzus ikūnija kitokią išmintį. Kas Jėzų pažino (kaip ir šis doras, Dievo palaimoje gyvenantis žmogus), visi juto, kad Jėzus — ypatingą Dievo palaimą nešantis ir teikiantis žmogus. Ir jie juto, kad nors jis neturėjo asmeniškio materialinio turto, jis buvo turtingas, kaip pats Dievas — visa, ko jam reikėjo, ko jis norėjo, jis turėjo — net labiau, negu Saliamonas.

Jėzaus laikų tikintieji žydai, kaip dažnai ir mes, nors skaitė, kad Saliamonas išmintį vertino aukščiausiai už viską, užmiršo, ką tai reiškia, jų akimis apraibus nuo jo turto, kurio jis pats nebrangino. Tad Jėzus atėjo duoti paprastesnį tos patios tiesos pavyzdį, kuris ryškiau iškelia esminę tiesą, kuria ir pats Saliamonas gyveno: kas nori laimėti amžinąjį gyvenimą, turi branginti Dievą (arba dievišką išminties — supratimo siekti) labiau virš visko. Ir skaitydami Išminties knygą, sužinosime, kad tai reiškia ne užsidarius kambarį knygas skaityti, o daryti teisingumo darbus.

Tad Jėzus jo klausiančiam geram žmogui atsakė taip, kad būtų tikrai supastas. Su meile jį pažiūrėjęs, pasakė tą vieną dalyką, ko jam dar trūko, nes, matyt, jo turtas nerefai jam trukdė padaryti tą gerą, į kurį Dievas jį kvietė: „Parduok visa, ką turi, ir išdalyk vargšams... Tada ateik ir sek paskui mane“.

Nors tas žmogus nusiminęs pasitraukė, tai nereiškia, kad jis niekuomet Jėzaus kvietimo nepriėmė. Jis gį visą gyvenimą siekė išminties ir, laipsniškai prie kiekvieno naujo jos iššūkio priaugdamas, jį priėmė. Tik todėl jis tapo tokiu žmogui, kuris dulkėtame, turto neturintčiame Jėzuje atpažino Gerąjį Mokytoją, nors žmonių „sveikas protas“ rodė visai priešingai. Jis, kaip ir mes, gavę naują, stulbinantį apšvietimą, buvo priblokštas. Bet tikėjime, kad, užuot jį metęs ir apie tai nebe-

Vilniaus katedra.

SPALIO DEVINTOJI

JUOZAS PLAČAS

Ši diena primena lietuvių tautai ir valstybei liūdną įvykį, kuriam paaiškinti reikia truputį istorijos.

Lietuviai lenkų kaimynai jau nuo labai senų laikų. Lietuviams teko bendrauti su lenkais, net glaudžiau, negu su kitais kaimynais. Lenkai savo valstybę sukūrė jau dešimtąjame šimtmetyje ir tuojuo pradėjo užpildinėti lietuvių gimines — jotvingius ir prūsus. Nors jotvingiai narsiai gynėsi, tačiau juos nukariavo. Po to prasidėjo atsilyginimo karai.

Kai lietuviai sukūrė savo valstybę, vyko nuolatinės kovos su lenkais. Atsiradus abiem kraštams bendram priešiui — kryžiuočiams, buvo 1325 m. sudaryta sutartis, kuri, tačiau, neilgai truko. Vėliau tą sutartį buvo daugia, kurios Lietuvai buvo nenaudingos, ypač nuo Jogailos laikų. Lenkai stengėsi plėsti savo įtaką Lietuvoje ir galutinai ją prijungti prie Lenkijos. Katalikų tikėjimo skelbėjai — kunigai pradžioje visi buvo lenkai, tad ir jie lenkai Lietuvoje.

Pagaliam įvyksta garsioji Liublino unija, kuria lenkai di-džiojausi, prisijungę Lietuvai prie Lenkijos. Tačiau iš tikrųjų taip nebuvo. Lietuva daug kuo liko savarankiška, turėjo savo

galvojęs, jis, būdamas išmintingas, padarė priešingai — daug galvojo, su kitais tuo dalinosi, siekė suprasti ir suvokti, kaip tą galima priimti, ir ilgainiui, kadangi prašė Dievo pagalbos, jos susilaukė.

Aldona Zailskaitė

atskiras teritorijas, atskirus valdžios aparatus, atskirą išdą, kariuomenę, įstatymus, teismus ir privilegijas. Lietuva ir toliau liko savarankiška valstybė, iki 1795 metų rusų okupacijos. Lietuvą nusilpnino svetimi valdovai.

1918 m. Lietuva paskelbė savo nepriklausomybę. Ir vėl užvirė kovos su lenkais, kurie norėjo pagrobti Lietuvą ir prisijungti prie Lenkijos. Kovos lauke lenkams nesisekė, buvo priversti 1920 m. spalio 7 d. sudaryti su Lietuva sutartį. Ir taip buvo pasirašyta garsioji Suvalkų sutartis, kuri po dviejų dienų sulaužyta. Gen. Želigovskio armija užėmė Vilnių ir toliau žygiavo į Lietuvą. Lietuviai suorganizavo stiprias karines jėgas ir ties Sirvintais — Giedraičiais sumušė lenkų armiją.

Lietuviai žygiavo atsiimti Vilniaus, tačiau Tautų sąjungos komisija įsakė sustabdyti kovas. Išvedė demarkacijos liniją ir taip trečdalis Lietuvos liko Lenkijos okupacijoje. 1922.II.20 lenkai suorganizavo rinkimus į „Vidurinės Lietuvos“ seimą. Seimas nutarė Vilniaus kraštą sujungti su Lenkija.

Dabar visiems paaiškėjo šios dienos reikšmė. Lietuva ilgą laiką neturėjo diplomatinio santykių su Lietuva. Lenkai ir vėl pavartojo jėgą. 1938.III.18 įteikė ultimatumą Lietuvai, kad užmegztų santykius, kitaip lenkų armija žygiuos į Kauną. Lietuva nenorėjo pradėti karo, užmezgė santykius. Neilgai trukus prasidėjo II pasaulinis karas, nelaimingas Lietuvai ir

Lenkijai.

Vilniaus krašte lenkai persekiojo lietuvius. Uždarinėjo lietuviškas mokyklas, įstaigas, uždraudė lietuvių kalbą, suiminėjo lietuvių veikėjus. Vienus laikė kalėjimuose, kankino, žudė, kitus trėmė į Lietuvą. Elgėsi žiauriai, panašiai kaip bolševikai okupacijos metais. Lietuvoje įsisteigė Vilniui vaduoti sąjunga, kuri vedė užkulisinę kovą prieš lenkus.

Lenkija, kaip ir Lietuva, labai nukentėjo nuo bolševikų, tačiau nepasimokė. Ir dabar Lietuvai kelia nepagristus reikalavimus. Stengiasi sulenkinti Vilniaus kraštą, pristeigdamą daug lenkiškų mokyklų, net universitetą. Visos mokyklos išlaikomos ne Lenkijos, bet Lietuvos pinigais. Daug lenkiškos spaudos, radijo ir TV. Ir bažnyčiose brukama lenkų kalba, Lietuvos Seime turi lenkų atstovus lietuviai turi Lenkijoje? Nieko, kas gintų lietuvių reikalus. Lenkija reikalavo pasirašyti su Lietuva valstybinę sutartį. Kodėl buvo negera 1920 m. Suvalkų sutartis? Užtektų ją pripažinti ir būtų viskas tvarkoje. Žinoma, tada turėtų gražinti neteisėtai valdomas Lietuvos žemes. Apie tai net nesileidžia į kalbas. Kodėl vėl reikia sudaryti sutartis su tokia valstybe, kuri jų nesilaiko?

• **Katedros aikštėje, Vilniuje, prieš 6 metus to meto vidaus kariuomenė bandė susidoroti su politinės manifestacijos dalyviais už laisvę — rugsėjo 28-ąją. Tuo buvo pradėta Lietuvos „dainuojanti revoliucija“.**

• **1939 m. rugsėjo 1 d. Vokietija užėmė Lenkiją.**

Ypatingas šarmas lietuvių kalbai

Lietuviškos mokyklos suole (nesvarbu — tėvynėje, ar užsieniuose) daugelis sužinojome, kad galingesnieji kaimynai, turėję įtakos mūsų tautai, norėdami palaužti jos gyventojų lietuviškumą, pirmiausia „griebdavo už gerklės“ lietuvių kalbą ir stengėsi įvairiais būdais ją sunaikinti. Vieni draudė lietuviškai skaityti ir rašyti; kiti brukė į rankas graždanką; dar kiti įtikinėjo, kad net mels-tis lietuviškai nedera, nes Dievas tokios prastiokiškos kalbos neklauso. Sužinojome taip pat, jog vysk. A. Baranuskas sukūrė savo genialią poemą „Anykščių šilelis“, norėdamas įrodyti pašaipiam profesoriui, kad lietuvių kalba ne vien piemenims ganyklose pasikalbėti, karves apsaukti; ji tokia žodinga, lanksti ir skambanti, kad galima bet kokias mintis ar vaizdus jos žodžiais išsakyti.

O šandien mus erzina devynios galybės svetimžodžių, pridgusių lyg piktžolių lietuvių kalbos dirvose. Dažnas neiškęsęs sušunka: „Kur pagaliau tie mūsų kalbininkai? Kodėl jie tyli, kodėl neskaityt spaudos ir neprotestuoja prieš tokį beprotišką kalbos darymą?“ Be abejo, ir netyli, ir stengiasi kurti naujus žodžius, bet tiesiog nespėja, nes toks nesuvaldomas srautas naujų produktų, sąvokų, patirčių užtelėjo į Lietuvą per pastaruosius kelis metus, kai dingo užtvoros ir visas pasaulio šalis su jų technologija bei kasdienybė. Ne vien lietuvių kalba stengiasi vargais negalais nepaskeisti tame sūkurinyje, kitos valstybės taip pat stipriai rūpinasi savo kalbos likimu, kartais priverstos imtis net labai kraštutinių kovos priemonių.

Žinia sklandi nuolat „remiam prie sienos“: pranešti, apibūdinti, informuoti, o žodžių taip ir pritrūksta, ypač kai reikia verstis iš svetimų kalbų. Lengviausia išeitis — prikabinti lietuvišką galūnę, sakykim, angliškam žodžiui ir paleisti jį „į apyvartą“. Jeigu pakankamai ilgai bus kartojamas, žmonės pripras, apsisiras ir — jau turime „tarptautinį“ žodį. Tuo būdu kasdien sutinkame: klerkus, tvisterius, telekomus (ar tai teliukų komunistų partija?), rentabilūs, šou, auditus... Rašoma, kad kažkas siuva sunkvežimiams „tentus“; pigiai parduoda „utalą“ (gal utėles — tik tarmiškai ištartas žodis?); „fasulena“ ir „simazina“; banko „holdingo kompanija“ — turi „filialus“ visoje „nacijoje“; galbūt rusai už karinį „transitą“ į Karaliaučius turės mokėti „frachtą“; balsavimuose atsi-randa „arou paradoksal“, tokia „body“ suteiks ypatingą „šarmą“ jūsų figūrai... Tai tik keli trupinėliai, o dėl to „šarmo“, tai gerokai teko mintį pamiklinti, net prisimenant vaikišką dainelę, kur „lapė taisė šarmą, trinks vilkeliui galvą“. Taigi svetimžodžiai ypatingo „šarmo“ lietuvių kalbai neteikia, nors jų atsiradimo problema galima suprasti. Su ja ir mes kasdien susiduriame „Draugo“ redakcijoje, kai reikia greitai „suviskinti“ žinias iš tėvynės ir jas pateikti savo skaitytojams. Pritrūksta žodžių, nepaisant skubiai sklaidomų žodny suflapių, pasitarimų ir skubėjimų, negailėstingam laikrodžiui barstant minutes ir primenant negaišti: juk čia dienraštis! Taip kartais ir praleidžiame į spaudą žodžius, kurie mūsų skaitytojams kraujospūdį padidina ir rašomųjų priemonių ar telefono griebtis verčia, kad pareikštų protestą už kalbos darymą. Vien „šarmu“ čia neišsuksi — ir nemėginame, bet problemų taip pat sunku išvengti.

Prieš trejetą metų (1991 m.) Vilniuje išleistas „šiuolaikinių ekonomikos terminų enciklopedinis žodynas“ (lietuvių, anglų, vokiečių ir rusų k.), bet jame beveik „lietuviškiausi“ žodžiai yra pavadinimai, o viduje — nelabai vykę vertiniai arba „sulietuvininti“ jų kitių trijų kalbų žodžiai. „Dabartinės lietuvių kalbos žodyno“ naujaisiais laida per daug vilčių taip pat neteikia, nes žodžių „asortimentas“ jame kerta „nokdauną“ lietuvių kalbai, kuri pradeda atrodyti ne lietuviška, o „transnacionalinė“. Reikėtų „maksimalaus reido“ ir kelių storų „flomasterių“, kad „realizav-tume“ bent kiek išsamesnį mūsų kalbos „stabilumą“. Jeigu tas skubiai nebus padaryta, ko gero reikės pastatyti „monumentą“ senajai lietuvių kalbai ir iš jos pasilikti tik skaudus „memorialas“.

(Bus daugiau)

VAKARAI Į RYTUS, RYTAI ATGAL — IR VĖL ATGAL

VYTAUTAS VOLERTAS

Kas bus? Ar kareiviai eis po ūkius? Gal kratas vykdys? Gal turtą atimdinės?

Iš tolo negalėjome tiksliai įžiūrėti, kas vyksta ant plento ir šalia jo. Rytąsi keliauti žvalgybon. Visi draudė — ar netekai proto, ar nori, kad nušautų? Nenorėjau, kad nušautų, o dėl proto ir šiandien neturiu aiškios nuomonės. Manau, kad jo trūko. Betėjau. Ėjau viešai, nesislapstydama, leidausi pakalnėlen, žengiau per atvirą pievą. Niekas nešovė, niekas nestabdė. Tačiau pats sustojau, nes, artėjant prie kareivių, drąsa mažėjo. Kai kurie iki pusiaujo išsirengę skutos ir prausėsi. Kiti ruošė valgi. Į mane ilgokai nekreipė dėmesio, kol vienas užklauso:

— Was willst du, mein Junge? (Ko nori, jaunuoli?)
— Nichts. Guten Tag! (Nieko. Gerą dieną!)
— Guten Tag. Bist du ein Russe? (Gerą dieną. Ar tu rusas?)
— Nein. Ich bin Litauer. (Ne. Lietuvis.)
— Gut. Hast du irgendwo in dieser Gegend russische Soldaten gesehen? (Gera. Ar šioje apylinkėje neteko matyti rusų kariuomenės?)
— Nein. Hier sind keine. (Ne. čia nėra.)
— Gut. Geh zurueck und bleib ruhig. (Gera. Eik ir nusiramink.)

Ėjau linksamas atgal ir stebėjau kareivių švara. Prausėsi, skutosi, visi net blizgėjo, nors paplėtė buvo dulkėmis nuklota. Prieš metus mačiau į Kauną atvykus

tančius rusus, į kuriuos buvo gaila žiūrėti. Taikos metas, atsibastė lyg nugalėtojai, o buvo panašūs į elgetas. Ir kai vėliau juos bandė teisinti, kad galingosios sovietijos galingieji kariai buvo kelionės išvarginti, melas žadino didelį juoką. Tik juoktis negalėjome.

Vokiečių dalinys paplėtėje praleido gal valandą, o tuo metu mane įkyriai klausinėjo būrys žmonių, ką mačiau, ką girdėjau. Matymo ir girdėjimo buvo mažai, tačiau privalėjau tas menkas žinutes kartoti ir kartoti. Gal apie 4 val. po pietų virš kaimo kystelėjo trys sovietiniai lėktuvai. Staiga, lyg tyčiomis pakviesti, iš kažkur išnirė du vokiški naikintuvai ir po trumpo mūšio visus tris sovietinius paukštelius nuskynė. Nors mūšis, rodėsi, vyko virš mūsų galvų, kurias iš baimės kišome ten, kur pakliuvo, dega lėktuvai krito už poros kilometrų. Štai kokia vokiečių galybė!

Ir vėl ramu. Plentas tuščias, padangė tuščia, diena puikuojasi. Tik sodybose vyksta pokalbiai, jų temos ir išvados keičiasi, vyraujant šviesios ateities planams. Vėl gyvensime laisvi ir laimingi. Vėl savarankiškai tvarkysimės ūkiuose. Vėl važinėsim po turgus, po atlaidus, nepajuokiami melsimės bažnyčiose. Ačiū Dievui, kad likome gyvi, nes karo metu visokių netikėtų pasitaiko...

Ar jau iš tikrųjų likome gyvi? Kur dingo rusų kareiviai, kurie šiuo ir Seirijų plentu kasdien brukosi Vakarų pusėn, o prie Lazdijų rausė apkasus? Kur tie ruseliai ir mongoliukai, sunkiai kojas velką ir iš tolo žuvimi dvokiai? Jų bėgant nematėme. Vokiečiai, kurių tik kelias saujėles praleidome, didžiulei masei raudonarmiečių, kažkur įstrigusių, nieko nereiškia. Kur tie raudonarmiečiai prapaulė? Vokiečiai plentu nudulkėjo, tai nudulkėjo, o Stalino „nenugalimi“ vargdieniai gal pėsti laukais artėja. Tai bus, kai šį kaimą užlies...

O Alytaus ir apylinkių pardsavėliai? Pabėgti

nespėjo. Kai susijungs vieni ir kiti, tie Kremliaus basiškai ir vietiniai raudoniukai, dėl parodyto karo džiaugsmo mus visus išpjaus. Naktį atlinks ir išpjaus. Bus po viso džiaugsmo.

Juo labiau artėjo vakaras, tuo didesnė baimė supo kaimą ir jame susisilėpusius bėglius. Kai kas jau net buvo matęs žudikus besigrupuojant.

— Gelbėk! Moki vokiškai, gelbėk! — puolėsi prie manęs. — Bėk pas vokiečius, papasakok, kas čia dedasi! — Niekas nesisėda, — gyniausi. — Dėsis! Išpjaus visus! Bėk pas vokiečius, papasakok. Ateis jų kareiviai ir apgins. Juk dėl mūsų šitas karas. Ar galėjo vokiečiai per sieną žiūrėti, kai mus Sibiru vežė? Soko gelbėti. Bėk, dabar tu gelbėk!

— Kur tie vokiečiai? — klausiau nusigandęs, nes saulė jau buvo nusileidusi, reikėtų beveik tamsioje keliauti, o tada mane vieną bolševiką sugautų ir lengvai papjautų. Bet išsigelbėjau. Išsigelbėjau, nes niekas nežinojo, kur galima vokiečius rasti ir prašyti, kad jie atsiųstų pulką kareivių mūsų ginti. Liko tik viena išeitis — patamsyje išsisklaidyti krūmuose, tylėti ir laukti skirto likimo.

Trumpą vasaros naktį praleidome gyvi. O rytą — vėl su vokiečiais triumfuojame! Kas tie apskurdėliai rusai. Užduodę parako kvapą ir išsilaipstė. Nenugalima armija, alkanai driskiai... Vokiečiai — tai bent!

Tokias džiaugsmingas kalbas žmonės pynė visą dieną, ūkio darbus pamiršę, tik gyvulėlius aprūpinę. Švietė saulė, vėl puikavosi vasara. Kažkas tadien laukais net iš Alytaus atsirado ir papasakojo, kad Pasiaurų namai liko nenugriauti, tad mano šeimininkų nuotaika negalėjo būti geresnė. Plentu vis nutraukdavo vokiečių dalinėliai, jokių šūvių negirdėjome, tai nuo ryto iki vakaro žmonės maišėsi savo tarpe ir prisimindinėjo nuoskaudas, kurių štai jau buvo atskratyta visam

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

2711, West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

SMALKIŲ PAVOJAUS SAUGIKLIAI

Nuo š.m. spalio 1 d. Čikagoje įsigalioja įstatymas, pagal kurį visuose gyvenamuose namuose turi būti įtaisyti smalkių pavojaus saugikliai (carbon monoxide detectors).

Praėjo 3 metai, kai Čikagos pietvakariuose smalkėmis — „carbon monoxide“ — nusiuodijo 10 asmenų šeima. Dėl to Čikaga yra pirmasis miestas Amerikoje reikalaujantis, kad gyventojai įsitaistyti smalkių pavojaus saugiklius. „Chicago Housing Authority“ laukė iki paskutinės minutės užsisakyti 8,000 tų aparatelių ir jiems miestas davė 2-jų savaitių pradžios saugiklius įdėti į butus. Baterija varomų saugiklių kaina prasideda nuo 39.95 dol., o 110 voltų elektrą — 49.95 dol.

Kad miestas išleido šį įstatymą, tai daugiausia dirbo 23 apylinkės atstovai James Laski, nes jo apylinkėje 1991 metais, smalkių dujomis apsinuodijusi, mirė 10 žmonių šeima. Jų namo šildymo krosnis gerai neveikė — praleido tas nuodingas dujas ir namo vidų ir dėl to atsitiko ta baisi nelaimė.

Neseniai smalkėmis apsinuodijęs mirė garsus lietuvis teniso žvaigždė Vitas Gerulaitis. „Carbon monoxide“ — CO arba smalkės, yra bekvapės dujos, kurios gali labai greitai žmogų nuoduoti. Naujas Čikagos miesto įstatymas reikalauja, kad CO saugiklis būtų įtaisytas ne toliau kaip 40 pėdų nuo miegamųjų kambarių namuose ir butuose, apšildomuose dujomis, anglimi, alyva, žibalu, „propane“ dujomis ar malkomis. Tai apima beveik visus šildymo būdus, išskyrus elektrinį apšildymą ir saulės jėgą. Viešbučiuose, moteliuose, didelėse salėse ir daugiabučiuose namuose įstatymas reikalauja įdėti vieną CO saugiklį kiekvienam 10,000 kvadratinį pėdų plotui, tai yra maždaug po vieną kiekviename aukšte.

Daugiabučiuose namuose, kurie yra apšildomi viena centrine dujų krosnimi, reikalaujama to smalkių pavojaus saugiklio patalpoje, kurioje yra ta krosnis. Gyvenamuose butuose, namuose patariama nedėti saugiklio arti šildymo krosnies patalpos, garažo ar virtuvės, kur jis gali reaguoti ir laikina aukštesnį CO dujų pakilimą. Puiki vieta tuos saugiklius laikyti yra koridorių lubose, prieš miegamuosius, arti gaisro pavojaus saugiklių (smoke detectors), taip pataria Čikagos miesto Statybos biuro viršininkas.

Čikagos miesto įstatymas grasina bausti nuo 300 iki 1,000 dolerių už kiekvieną įstatymo pažeidimą, tačiau miestas neplanuoja visus butus ir namus tuojau patikrinti, tik nori, jog žmonės suprastų ir įsisaugotų, kad tokie smalkių pavojaus saugikliai yra reikalingi ar galbūt net ir būtini.

Apsinuodijimo „Carbon monoxide“ — smalkėmis šaltiniai:

1. Užkšti — neišvalyti kaminai, pvz., paukščių lizdais.
2. Užblokuoti kaminėliai, eina iš vandens šildytuvų, virimo krosnių ir drabužių džiovintuvų.
3. Kilnojami šildymo aparatai — krosnelės.
4. Židiniai.
5. Dujinis šaldytuvas,
6. Jimo krosnies kaminėlis.

7. „Grill“, naudojamas uždaroje patalpoje.

8. Automobilio išmetamos dujos, ypač garaže, sujungtame su namu.

9. Atsivalaidavęs vandens šildymo pečiaus kaminėlis.

10. Aptrupėję, seni šilumos — oro pakeitimo kaminai.

Ateinant šaltam orui, prieš pradėdant šildyti namus, reikėtų visiems pasitikrinti savo šildymo sistemą. Pakvieskite specialistą, kad jis tai padarytų, nes ne kiekvienas žmogus supranta, kaip tie visokie pečiai veikia.

Paprastai šildymo krosnis reikia patikrinti ar gerai veikia šilumos — oro pakeitimo vamzdis, įvairios orlaidės, vožtuvai turi būti švarūs ir neužkimšti, ventiliatoriaus variklis turi veikti gerai, variklio diržai turi būti tamprūs, degalų tekėjimo jungiklis turi gerai veikti. Dūmtraukiai ir kaminai turi būti išvalyti — neužkšti paukščių lizdais, lapais, šakomis ir kitokiomis šiukšlėmis.

Jeį planuojate įrengti rūšį, nepastatykite krosnies mažoje, aklinau uždaritoje, patalpoje, nes be šviežio oro traukos, gali atsirasti problemų su traukimu. Stebėkite ženklus, kurie gali įspėti, kad yra smalkių problemų, būtent:

a. ruožai suodžių apie krosnies duris;

b. didelės rūdžių dėmės ant kaminėlio, einančio iš krosnies; ar iš viso surūdijusi krosnies ar vandens šildytuvo išorė;

c. didelė drėgmė ant rūšio langų yra ženklas, kad ventiliacija yra bloga, taip pat nuolatinis „seno oro“ kvapas kambariuose. Amerikoje nuo apsinuodijimo smalkėmis, kasmet miršta apie 300 žmonių savo namuose.

Jeį įtariate, kad gresia smalkių apsinuodijimo pavojus:

1. Užsukite — išjunkite namus šildančią krosnį.
2. Atidarykite langus ir duris.
3. Išėikite į lauką ir kvėpuokite švarų orą.
4. Pakvieskite specialistą, kad apžiūrėtų jūsų šildymo krosnį ir padarytų reikiamus pataisymus.

„Carbon monoxide“ — smalkėmis apsinuodijimo ženklai:

1. galvos skaudėjimas;
2. svaigulys;
3. silpnumas;
4. krūtinės ląstos spaudimas;
5. mieguistumas;
6. širdies drebėjimas;
7. paraudusi oda;

DAR APIE „SOCIAL SECURITY“ PENSIJAS

„Social Security“ pensijas — draudimas moka mėnesinius mokėjimus išėjusiems į pensiją arba pasidariusiems nedarbingais darbininkams, jų žmonoms/vyrams, išlaikomiems vaikams, paliegiusiems suaugusiems vaikams, vaikaičiams ir išlaikomiems tėvams, kada jiems sueina 62 ar daugiau metų, našlėms/našliams ir išsiskyrusiems vyrui/žmonei. Kas gali gauti ir kiek gali gauti, priklauso nuo to, kiek dirbantysis dirbo ir kiek jis įmokėjo į „Social Security“ pensijų fondą.

a. Pensijos: mokama išėjusiems darbininkams į pensiją, kada jiems sueina 62 metai, jų žmonoms/vyrams, išsiskyrusiems vyrams/žmonoms; — mokama sumažinta suma pensijos — visa pensija mokama išėjus į pensiją 65 metų.

Pagal šį planą yra mokami mėnesiniai mokėjimai išlaikomiems vaikams ir vaikaičiams iki 18 metų. Našliai ir našlės, kurie ir vėl apsieva sulaukę 60 metų (50 metų, jei jie ligoniniai), gali pasinaudoti mirusio įmokėtais į šį fondą pinigais. Išsiskyrę (vyrai ir žmonos), jei jie išgyveno vedybę 10 metų, ir yra išsiskyrę 2 metus, suėjęs 62 metams, gali pradėti imti pensiją iš dirbančio vyro/žmonos „Soc. Sec.“ sąskaitos, net ir tuo atveju, jei dirbantysis išsiskyręs asmuo dar neima pensijos.

b. Pensijos ir darbas: yra žmonių, kurie, išėję į pensiją, dar dirba. Imant pensiją, yra leidžiama tam tikrą sumą uždirbti. Jeigu jūs išėinate į pensiją ir gaunate „Soc. Sec.“ mokėjimus nuo 62 metų iki 65 metų, jūs dar galite uždirbti \$8,040 per metus. Bet jei jūs uždirbate daugiau nei leista, nuo kiekvieno \$2 jūs „Soc. Sec.“ įstaigai turėsite atiduoti \$1. Nuo 65 metų iki 69 metų jums leidžiama uždirbti 11,160 dolerių per metus ir gauti visą pensiją. Tačiau, jei uždirbsite daugiau nei leista, nuo

8. susimaišymas, nesiorientavimas;

9. muskulų kontrolės praradimas.

Žmonės kartais atideda kai kuriuos dalykus vėlesniam laikui, kurio niekada nebūna. Nepagailekite pinigų ir laiko, pakvieskite specialistą, patikrinkite savo šildymo sistemą, vandens šildymo aparatą ir kitus jūsų namuose įrengimus, kurie gali leisti į jūsų namų gyvenamą aplinką mirtinas dujas — smalkes. Nusipirkite ir įsidėkite smalkių pavojaus saugiklį. Šykštumas, norint sutaupyti kelis dolerius ir neradimas laiko patikrinti gyvenimo aplinkos, gali kainuoti jūsų gyvybę.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Sun-Times“ (10.2.94) Aldona Šmulskienė ir Birutė Jasaitienė.

kiekvieną uždirbtą 3 dolerių — vieną dolerį turėsite atiduoti „Soc. Sec.“ įstaigai. Žmonėms, kurie dar dirba, sulaukę 70 metų amžiaus, leista uždirbti, kiek nori ir jiems nereikia jokių pabaudų mokėti.

Visi asmenys, kurie, išėję į pensiją, dar dirba, turi, jei uždirba daugiau nei leista, kasmet apie tai pranešti „Soc. Sec.“ administracijai.

c. „Direct deposit“: visi, kurie nori, kad jų pensijos mokėjimai būtų siunčiami tiesiog į jų sąskaitą banke, gali tai padaryti, susitarę su savo banku ir „Soc. Sec.“ įstaiga.

d. Kur ir kaip kreiptis: norint gauti informaciją, ką daryti, norint išeiti į pensiją, kokio didumo bus jūsų pensija, kiek jūsų yra įmokėta į „Soc. Sec.“ fondą ir panašiai, skambinkite darbo dienomis nuo 7 val. ryto iki 7 val. vakaro nemokamu telef. 1-800-772-1213. Jeigu jūsų „Soc. Sec.“ kortelė pavogė, ar jūs ją pametėte, skambinkite ir praneškite tai tuo pačiu telefono numeriu.

Naudotasi „Social Security“ administracijos informacija. Birutė Jasaitienė

LIETUVIŲ TELKINIAI

LOS ANGELES, CA PRAGIEDRULIAI LIETUVOS GYVENIME

Natūralu, kad žmonės pirmiausia pastebi blogybę ir apie jas daugiausia kalba. Ir grožinėje literatūroje neigiamieji charakteriai autoriams lengviau sekasi sukurti. Teigiamieji charakteriai kai kurių kritikų iš anksto pasmerkami. Gal dėl tokių nusiteikimų ir apie Lietuvos gyvenimo blogybes grįžusieji skuba pirmiausia pasakoti. Bet gi Lietuvos gyvenime esama daug ir viltingų poslinkių, tik reikia juos pastebėti. Tokių teigiamų momentų Los Angeles visuomenei metiniame baliuje parodė Los Angeles Juozo Daumanto šaulių kuopos vadas Kazys Karuža, iš Lietuvos atgabėjęs keturias videojuostas.

Šv. Onos atlaiduose Alvite dalyvavo minios žmonių. Būrys mažų mergelių, lyg angelukų, procesijos metu barstė geles, jaunimas nešė bažnytnes ir tautines vėliavas ir kartu su vyresniaisiais giedojo giesmes, klubono kun. A. Vitkaus žodžius lydėjo patriotinis jausmas ir pilietinė atsakomybė. Į atlaidus buvo atvykęs ir poetas Bernardas Brazdžionis su žmona Aldona. Jau vien poeto pasirodymas minioje kėlė entuziazmą, o žodžiai — ovacijas. Dar prieš 5-6 metus Alvite tokių vaidų ne-

Los Angeles „Spindulio“ jaunieji, atlikę muzikinę vaizduotę „Mes dainuojam“ įrašą. Tai 40 minučių lietuviška muzikinė vaizduotė mažiesiems ir dideliems. Ji paleista į rinką š.m. birželio 5 d. „Spinduliui“ vadovauja Danguolė R. Varnienė, filmo eigos ir testinimo režisierius Aloyzas Razutis, muzikinės dalies direktorius Viktoras Ralys.

būtų buvę. Būtų bėgioję „spaliukai“, „pionieriai“ ir „komso-molcai“, auklėjami klasiškai neapykantai, ateizmui ir meilei „didžiajai tėvynei“.

Užulenyje buvo paminėta prez. Antano Smetonos 120-tasis gimtadienis. Tarp kitų kalbėtojų buvo ir Rimantas Smetona, Lietuvos tautininkų sąjungos pirmininkas. Jo tartas žodis ir dabartinės politinės padėties Lietuvoje įvertinimas diametraliai skiriasi nuo Amerikos tautininkų lyderių. Jis pasakė, kad prez. Smetonos palaikai negrįš į Lietuvą, kol kraštas valdomas komunistų. Patriotinį žodį gausiems dalyviams tarė kun. Ramanauskas. Šventėje dalyvavo ir Pavežžio vyskupas.

Lietuvos šaulių sąjungos 75-rių metų sukakties minėjimas vyko Zarasuose. Dalyvavo Lietuvos šaulių sąjungos vadas R. Mintautas, pavaduotojas S. Ignatavičius, užsienio šaulių sąjungos vadas M. Abarius, Los Angeles Juozo Daumanto šaulių kuopos pirm. Kazys Karuža ir daugelis kitų organizacijos veikėjų ir šiaip dalyvių. Kalbėtojų lūpmis Lietuvos šauliai reiškė ištikimybę Lietuvai ir ryžtą, reikalui iškilus, ginklu ginti jos laisvę.

Vilkaviškio šaulių kuopa pasivadino Petro Karužos vardu. Tuo būdu buvo pagerbtas jaunas miręs talentingas poetas, žurnalistas ir visuomenininkas Petras Karuža, vilkaviškietis, nepriklausomybės laikais Vilkaviškyje įkūręs šaulių kuopą. Ta proga buvo pašventinta nauja Vilkaviškio šaulių kuopos vėliava, kurią kuopos pirmininkui iškilmių metu įteikė poeto Petro Karužos brolis Kazys.

Pasivaishinę baltiaus dalyviai išgirdo kuopos pirmininko politinį pranešimą. Jis Lietuvoje

buvo susitikęs su daugeliu žymių politinių veikėjų ir citavo jų pareikštas mintis. Arti 50 baltiaus dalyvių pasirašė pareiškimą dėl Lietuvos saugumo.

Koresp.

KAMERINĖS MUZIKOS KONCERTAI KALIFORNIJOJE

Lietuvos Muzikos akademijos Vilniuje choras, vadovaujamas prof. Tado Šumsko, atvyksta koncertuoti į Ameriką. Pirmasis pasirodymas bus š.m. spalio 11 d., 8 val. vak. Schoenberg Auditorijoje, University of California, Los Angeles. Po to koncertai vyks San Jose, Ashland, Portland ir Seattle. Koncertus organizuoja ir juos praveda UCLA School of the Arts and Architecture, Department of Music. Specialus tokių meno gastrolių biuras pasirūpina kelione ir pragyvenimu.

Šis chorinis vienetas, oficialiai vadinamas Chamber Choir of the Lithuanian Academy of Music, Vilnius, yra plačiai žinomas Europoje. Choro meno vadovas ir dirigentas muzikologas prof. Tadas Šumskas. Repertuaras apima laikotarpį nuo septynioliktos (ar vėliau) amžiaus iki dabarties. Koncerto programa sudaryta iš sakralinės a capella muzikos Baltijos

respublikų, kitų Europos kraštų bei pritaikytą lietuvių liaudies dainų. Apytikriai, vienos valandos trukmės programa, įskaitant didesnę dalį lietuvių folkloro, choras įvairiose tarptautinėse varžybose yra laimėjęs pirmąsias vietas. Du kartus Romoje buvo priimtas Šventojo Tėvo ir giedojų aukojamose šv. Mišiose.

Nuo 1987 metų, pastoviai ugdydamas didelių reikalavimų prestižą, Lietuvos Muzikos akademijos kamerinis choras, prof. Tado Šumsko vadovybėje įgyja vis platesnį pripažinimą. Šio apsilankymo proga, deja, sąlygos nėra labai palankios: ilga sunki kelionė, be tinkamo poilsio, koncertai neįprasto klimato zonoje. Be abejo, eilė metų ugdyta disciplina čia turės nepamainomos svarbos.

Atvyksta trisdešimt šeši asmenys. Šalia įvairių kompozicijų stiliumi ir periodo originalo kalba (lotynų, vokiečių, ispanų), bus atliekami šiuolaikinės lietuvių muzikos kūriniai. Šia proga, Los Angeles Lietuvių bendruomenė nuosirdžiai sveikina dirigantą prof. Tada Šumską ir jo meno kolektyvą, linkėdama geriausios sėkmės garsinant Lietuvą Amerikoje.

Stasė V. Šimoliūnienė

Take control of an Emerging market.

Our client, a major U.S. multinational developer/manufacturer of wireless communications technologies and equipment is initiating a joint venture with a predominant telecommunications organization in Lithuania. This partnership will result in the introduction of wireless communications services throughout the country.

GENERAL MANAGER LITHUANIAN OPERATIONS

You will oversee all operations and provide maximum profit and return on invested capital. This entails establishing both short- and long-range objectives while representing the company to major customers, government offices, the financial community and the public at large. Reporting directly to the Board of Directors, this high level position will ensure ongoing development and growth of all operations.

The successful candidate will have a Bachelor's degree and minimum of 10 years general management experience, along with fluency in Lithuanian and English. Knowledge of multinational, high technology products and services essential. An advanced degree from a recognized international university a plus.

FINANCE MANAGER

You will manage a staff with functional responsibilities for accounting, MIS, credit, collections and human resources administration, while taking personal responsibility for treasury and banking activities. This includes overseeing the financial reporting and accounting, including selecting, installing and implementing the accounting system.

The successful candidate will have an advanced degree in Business with a major in Finance or Accounting. CPA certification or equivalent as well as strong knowledge of Lithuanian and U.S. GAAP essential. Experience in corporate finance or control function (5 - 7 years), along with fluency in Lithuanian and English required. Experience in a business start-up environment a plus. Prior experience managing a professional finance/control organization essential. Familiarity with modern MIS technology essential.

For prompt consideration, please forward your resume to: Rogers & Associates, Dept. SP, 8600 W. Bryn Mawr, Ste. 260S, Chicago, IL 60631. Our client is an equal opportunity employer. No walk-in resumes accepted.

atlanta IMPORT-EXPORT Inc.

2719 West 71th Street, Chicago, IL 60629
Tel. (312)434-2121 1-800-775-SEND

Pristatome siuntinius į namus.

Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje. Skubiems siuntiniams: AIR CARGO Amerikietiško maisto siuntiniai.

Pratesiame vizas, ruošime iškvietimus. Persiunčiame pinigų doleriais.

Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

Pradžiuginkite gimines kalėdinėmis dovanomis!

„DRAUGAS“ NAUJO ADMINISTRATORIAUS RANKOSE

Džiaugiamės gerėjančiu, tobulėjančiu „Draugo“ redagavimu, apie kurį kalba skaitytojai dienraščio laišku skyriuje, nors tik maža dalis jų spausdinama. Geram redagavimui reikalingas ir geras dienraščio administravimas. Jis ypač svarbus visiems, kurie rūpinasi „Draugo“ testinumu. Jis labai svarbus ir Draugo fondui, kuris telkia lėšas „Draugo“ tolimesniam išlikimui. Tik racionaliai panaudojamos lėšos pateisina jų telkimą, kviečiant mecenatus, fondo narius bei rėmėjus būti dosniais „Draugo“ išlaikymui. Administratoriaus vaidmuo čia labai svarbus.

Nuo 1994 metų rugpjūčio 1 dienos labai svarbios „Draugo“ administratoriaus pareigos teko jaunam, gabiam, aukštų kvalifikacijų finansininkui Pijui V. Stončiui.

Naujasis „Draugo“ administratorius Pijus V. Stončius, gimęs 1951 m. Čikagoje, 1973 metais, baigė Illinois Institute of Technology bakalauro (Accounting and Financial Management). 1976 m. išlaikė CPA (Certified Public Accounting) egzaminus Illinois valstijoje. Toliau finansų studijas tęsė De Paul universitete ir jas su pagyrimu baigė magistro (Master of Business Administration) laipsniu 1988 metais.

Nuo 1973 m. P. Stončius dirbo Bell Federal Savings, Northwest Federal Savings, St. Anthony Federal Savings Staff Auditor, Accounting Supervisor, Treasurer and Controller pareigose. Finansų administratoriaus, išdininko, kontrolieriaus pareigas 1983-1992 metais ėjo Talman Home Federal Savings, Nida Mortgage Corp., National Multiple Sclerosis Society, IRMCO Properties & Management Corp. ir VAV-RUS and Assoc. firmose.

P. Stončius yra studentas ateitininkas ir LTS Korp. „Neo Lithuania“ narys. Nuo 1989 m. eina pareigas Lietuvių fondo revizijos komisijoje. Didelis futbolo entuziastas ir Lietuvių futbolo klubo prezidentas 1986-1987 m. Dabar, nuo 1992 m. Lietuvių futbolo federacijos ir Illinois State Soccer Assoc. išdininkas.

Jau „sušilusiam kojas“ „Draugo“ administratoriui Pijui Stončiui pateikiame kelis klausimus:

— Turinčiam aukštas kvalifikacijas ir platų patyrimą, kas sugundė užimti

„Draugo“ administratoriaus pareigas?

— Nors prisidėti prie sėkmingo „Draugo“ administravimo, tam palankios aplinkybės ir susitarimas su leidėjais dėl darbo sąlygų atvedė mane į šias pareigas.

— Koks šiuo metu yra „Draugo“ finansinis stovis?

Kiekvieną mėnesį prarandame daugiau „Draugo“ prenumeratorių, negu gauname naujų. Knygų dabar mažiau išleidžiame, negu anksčiau. Dabar „Draugo“ administracija laiko griežtą išlaidų kontrolę ir 1994 metų „Draugo“ finansinis stovis yra truputį geresnis, negu algoms mokėti. Tačiau ir dabar „Draugo“ banko sąskaitos balansas pajėgus apmokėti tik vieno mėnesio einamas išlaidas.

— Kokius sunkumus radote „Draugo“ administravime?

— Didžiausias sunkumas yra iki šiol senoviškai vestas „Draugo“ administravimas, nors jis buvo atliekamas sklandžiai ir atsakingai. Kompiuterizacija nėra įvesta į „Draugo“ redagavimą ir administravimą. Nėra atliekamųjų darbų nurodymų ar taisyklių. Knygų, žurnalų leidykla, klientų ieškojimas, dalyvavimas varžybose labai menkas. Visa tai reikalinga skubiai pagerinti. Tiesa, „Draugo“ darbuotojai nėra didelio pelno gaudytojai ir dirba labiau iš meilės lietuvių. Todėl sunku čia pritaikyti griežtą komercinę tvarką.

— Kokius administracinius patobulinimus numatote atlikti?

— Pirmiausia reikia padidinti spaustuvės produkciją, gaunant daugiau spausdinimo užsakymų. Reikia įsigyti naujas spausdinimo priemones ar pagerinti turimas, einant į konkurenciją su kitomis spaustuvėmis. Tam reikia naujų lėšų, kurių dar neturime. Reikia įsigyti gerą, suderintą kompiuterių sistemą visam „Draugo“ paruošimui iki spaustuvės. Spaustuvės mašinos reikalingos remonto. To įgyvendinimui reikia apie 120,000-150,000 dolerių. Iš kur juos gauti?

— Kokios lietuvių visuomenės paramos reikalingos „Draugui“?

— Visokeriopos. Prenumeratų, skelbimų, aukų, knygų bei žurnalų leidėjų, įvairių spaudos darbų užsakovų ir geraširdžių mecenatų. Be jų „Draugas“

Pijus Stončius.

nebūtų išsilaikęs 85 metus. Be jų ir toliau neišsilaikys.

— Kaip vertinate milijoninį Draugo fondą?

— Milijoninis Draugo fondas yra būtinas „Draugo“ išsilaikymui. Pasiekus fondui milijoną dolerių, iš gaunamų 50,000 iki 100,000 dolerių metinių pajamų jau galima bus atnaujinti spausdinimo priemones, pakelti darbo našumą ir spaustuvės produktyvumą. Iš fondo gautos

lėšos „Drauga“ labai pagerins. Geresni atlyginimai (dabar jie minimalūs) pakels darbo našumą ir atves reikiamus profesionalus. Noriu palinkėti visiems „Draugo“ skaitytojams, visoms organizacijoms nuosirdžiai, dosniai remti milijoninį Draugo fondą, nes jau šiandien jo vaisiai labai reikalingi „Draugui“.

Bronius Juodelis

GYVENIMAS — TAI KAIP GRAŽI KELIONĖ

Kai šią vasarą per Clevelando lietuvišką radijo valandėlę nuskambėjo vaikų ir vaikaičių sveikinimas Antanui Valaičiui jo 90 metų amžiaus sukakties proga, ne vienas nusitebėjo: 90? Argi tai tas pats Valaitis, kuris kas sekmadienį važiuoja iš Clevelando priemiesčio į Mišias Dievo Motinos parapijos, o po jų nusileidžia į parapijos svetainę kavos puodukui, nusipirkti naujausią knygą parapijos knygynė ir pasikalbėti su pažįstamais? Matom jį kas savaitę besišypsanti, geros nuotakos, draugiška, viskuo besidominti ir besisieliojanti Lietuvos reikalais.

Vieną gražią popietę aplankiau p. Valaitį jo mažam namelį Eastlake priemiestyje, kur jau keletą metų gyvena vienas. Žmona, mokytoja. Ona Valaitienė, mirė 1986 metais.

Susėdome sodely po dideliu kaštonu, jo paties prieš 20 metų sodintu, vešliai išaugusiu, lyg skėtis saugančiu nuo saulės karštomis vasaros dienomis. Auga jo sodely vaismedžiai, žydi gėlės. Toliau raudonuoja pomidorai, kuriais apdovanoja ne tik vaikus, bet ir pažįstamus sekmadieniais po Mišių kavinę.

Teiraujuosi, iš kur ta meilė medžiams, gamtai — juk mokytojas, ne ūkininkas Lietuvoje buvo. Pasirodo, gimęs ūkininkų šeimoje 1904 m. liepos 25 d. Valių km., Bublelių valsčiuje (apie 10 km nuo Naumiesčio), sodininkystę pamėgo ir mede-

lius sodinti pradėjo dar vaiku būdamas. Baigęs Marijampolėje Mokytojų seminariją ir atvykęs mokytojauti į Čekiškę, tuoj užveisė sodą. (Dabar Čekiškėje yra senelių namai, kuriuos ir Valaitis remia pagal išgales.) Ir taip visą gyvenimą, kur begyveno, sodino ir augino medelius ir džiaugėsi jais.

O bitės? — klausiu. Juk ir man tenka kasmet pasimėgauti skaniu Valaičio bitelių medumi! Jis šypsosi. Biteles myli, o pradžioje jų bijojęs. Mokytojaujant Vilkijoje, kartą pašto viršininkas pasikvietė jį į talką išimti medų, pasiūlė pora avių, na, ir prasidėjo viso gyvenimo draugystė su bitelėmis... „Amerikoj jos pačios mane susirasdavo“, sako Valaitis. Tebelaiko kelis avilius ir dabar užmiesty pas ūkininką ir su sūnaus pagalba kasmet kopinėja medų.

Stebiuosi, iš kur toks stiprus ir sveikas tebera — juk gyvenimas nebuvo rožėm klotas. Antanas Valaitis susimąsto ir su šypsena atsako: tai Dievui dėkot už viską reikia. Visuose savo gyvenimo įvykiuose mato Jo ranką. Džiaugiasi, kad visi 6 vaikai dar spėjo gimt Lietuvoje. Nelengva buvo bėgti ir nežinia, o į Ameriką atvykus darbų pasirinkimo nebuvo: abu su žmona dirbo fabrike, džiaugėsi gavę butą ir, nors sąlygos buvo nelengvos, vaikai baigė aukštąjį mokslą. O dabar jau ir anūkais (18) bei proanūkiais (12) gali pasidžiaugti!

Tačiau jubiliasas nesėdi minkštoj kėdėj prieš televizorių, praeitimi tebegyvenamas. Anot jo, visą laiką nori judėti, ką nors daryti. Nemažai ir pavažinėjęs per gyvenimą. Anais laikais buvo progų susipažinti su Lietuva, kai lankydavo įvairius mokytojų kursus atostogų metu. Papasakojo apie tada vykusius „Sporutos“ 6 savaitinių kursų Juodkrantėje, kūno kultūros kursų Panevėžyje ir t.t. Visa tai platino jo akiratį ir žinias. Prieš keletą metų aplankė laisvę atgavusią Lietuvą. Ir Amerikoj teko pakeliauti. Paskutinius keletą metų Darbo dienos savaitgalį važiuoja į Dainavą, į Ateitininkų studijų dienas, ir ten ne tik džiaugiasi gražia gamta, bet su dideliu dėmesiu ir malonumu klauso pasakaitų, diskusijų. Bėgdamas nuo Clevelando šalčių, kasmet žiemos mėnesius praleidžia Floridoje, kur vaikščioja pajūriu, džiaugiasi raudonais saulėlydžiais ir kasdien išgyvena Dievo pasaulio grožį. Bet pavasarį iš Floridos skuba namo į Clevelandą.

TAUTODAILĖS INSTITUTO SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Tautodailės instituto suvažiavimas š.m. rugsėjo 10 d. vyko pirmininkės Aldonos Veselkienės namuose, Gananoque, Ontario. Gananoques miestelis yra ant Šv. Lauryno upės kranto prie 1000 Salų, Kanados pusėje. LT Institutui priklauso Kanadoje ir JAV veikiantys šio instituto skyriai.

Suvažiavimas prasidėjo 11 val. r. Instituto pirm. Aldona Veselkienė pasveikino dalyvius ir paskaitai pakvietė dail. Antaną Tamošaitį. Paskaitininkas įdomiai papasakojo gobelenų — kilimų audimo istoriją. Jau seniausiais laikais gobelenai buvo audžiami koptų, kurių gobelenų menas buvo pagrindas šios rūšies menui. Papasakojo ir kilimų kelią į Lietuvą.

1925 m. Paryžiaus parodoje Lietuva kilimų dar neturėjo. Antanas Tamošaitis yra kilimų pradininkas Lietuvoje. Pradžioje, Ažuolų Būdoje (miestelis) buvo suorganizuota kilimų audimo mokykla. Gobelenų audimo mokslas tęsėsi penkis metus. 1935 m. Žemės ūkio akademijoje suorganizuota labai sėkminga kilimų paroda, kurioje 90% kilimų buvo parduota už 15,000 litų ir už 10,000 litų gauta užsakymų. 1938 m. parodoje, Berlyne, su kilimais dalyvavo ir Lietuva.

Istorijos tėkmėje gobelenai kilimai labai išpopuliarėjo. Tūkstančiai gobelenų audėjų buvo Ispanijoje. Jų reikalavo karaliai, kunigaikščiai dvarai, pilys... Persų kilimai turi ilgiausią istoriją. Suomų, švedų, norvegų — tai Skandinavijos kilimai. Lenkai skolinasi raštus iš ukrainiečių. Pradžioje Lietuvoje kilimų ne-

Sukaktuvėninkas Antanas Valaitis.

da, kad dar spėtų į kultūrinis renginius prieš vasaros atostogas. O rudenį atideda išvažiavimą dėl įdomaus koncerto ar minėjimo. O laikraščiai, knygos, žurnalai? Juos ne tik perka, palaiko, bet ir atidžiai skaito. „Drauga“ perskaitau nuo A iki Z“, — sako. Sekmadienio rytais skamba lietuviškos radijo valandėlės garsai jo namuose ir labai nepatenkintas būna, jei kada stotis „sustreikuoja“ ir valandėlės negalima girdėti. Rūpinasi Lietuvos reikalais ir pats stengiasi įvairiais būdais padėti. Didžiuojasi savo 6 metų globotiniu našlaičiu Lietuvoje.

Nors Antanui Valaičiui ir neteko dalyvauti šią vasarą Dainų šokių šventėj Lietuvoje, džiaugiasi pajutęs pakilią nuotaiką iš atsiliepiamų spaudoje, radijo, filmų.

Gera kalbėtis su žmogumi, kuris tiek daug matė, išgyveno, bet nepalūžo. Gera, kad jis tebėra labai svarbia mūsų telkinio lietuviško gyvenimo dalimi. Važiavo namo praturtėjęs: vežėsi maišą raudonų pomidorų, pakilią nuotaiką ir ramybę. Ir širdyje neužiom susidėsto malda: kad gerasis Dievas, kuris jį vedė ir tebeveda, apdovanotų jo likusio gyvenimo rytus nuostabiais saulėtekiais ir ramiomis valandėlėmis po didelio kaštono šakomis... Dalia Staniškienė

Aldona Veselkienė, naujai perrinkta Lietuvių tautodailės instituto pirmininke.

Nuotr. Jono Urbono

Lietuvių tautodailės instituto steigėjas dail. Antanas Tamošaitis.

Nuotr. Jono Urbono

buvo. Paskaitininkas pažymėjo, kad visos tautos savo meno, religijos ir tautinius simbolius įaudžia į kilimus.

Paskaita buvo įdomi, smulmeniškai nusakanti pasaulines parodas Paryžiuje, Berlyne, New-Yorke. Paskaita nebuvo skaitoma, o pasakojama iš atminties. Reikia stebėtis dail. A. Tamošaičio atmintimi: jis tiksliai prisimena parodų organizatorių ir dalyvių pavardes, vietas, datas, lyg skaitytų iš enciklopedijos.

Po paskaitos vyko Instituto tarybos posėdis. Atstovai buvo iš 13 Tautodailės instituto skyrių. Pradžioje susikaupimo minute pagerbta LT instituto įkūrėja Anastazija Tamošaitienė. (Institutas įkurtas 1977 m.) Dabartinis tarybos pirmininkas inž. Paskevičius padėjo šeimininkės Aldonai Veselkieni už šiltą suvažiavimo priėmimą. Pernyščiu metų protokolą perskaitė Nagienė. Jis priimtas be pataisų. Į Institutą priimtas Gintaras Nagys iš Montrealio.

Po pietų pertraukos vyko Instituto susirinkimas. Pirmininkauti pakviesta Lilė Nekrošienė, sekretoriai Elena Kerbelienė. Susirinkime dalyvavo 25 nariai ir pateikti buvo 37 įgaliojimai asmenų, negalėjusių atvykti į suvažiavimą. Šiuo metu Institute yra 72 nariai. Iš praėjusių metų protokolo paaiškėjo, kad ižde buvo 36,000 dolerių. Sekė išdininko ir revizijos komisijos pranešimai.

Kuratorius A. Tamošaitis kalbėjo apie projektą išleisti šiaudinukų meno leidinį. Kilo įdomios diskusijos, ar paveikslai sukurti iš šiaudų priklauso šiaudinukų grupei? Žodžiu pranešimus atliko Montrealio, Bostono, New Yorko, Čikagos, Philadelphia skyriai. Kitų vietovių pranešimai buvo pateikti raštu. Sekė diskusijos. Jos buvo įdomios, įvairios, pvz., apie atsiliepiamą iš Lietuvos liečiantį Š. Amerikos lietuvių tautinius drabužius; teigiama, kad jie esą per daug margi...

Mūsų ateities veikla. Ruoškimės tik geras, autentiško lietuviško meno parodas skyriuose. Paremkime Vilniaus krašto ir Pietų Lietuvos lietuviškas mokyklas Institui leidimais. Tai atlikti yra įgaliotas A. Tamošaitis jam nuvykus į Vilnių ilgiam apsigyvenimui. Šį pasiūlymą iškėlė Tarybos narys Bronius Krokys. Sumanymui šiltai pritarta. Iš dalyvių, norinčių paremti liet. mokyklas, tuojau remtinų mokyklų adresų paprašė Z. Stravinskienė iš Weton, Ont.

Po suvažiavimo svečiai dar vaišinosi pas Aldoną Veselkienę, kiti lankėsi netoliese esančiuose A. Tamošaičio muziejuose, dar kiti susirinko prie ežero Lino ir Rasos Veselių kuriamoje sodyboje. Čia ateityje pramatomą ir T. Instituto susirinkimų vietą. Erdvioje sodyboje prie lauko ir vaišių dar ilgai skambėjo lietuviškos dainos.

Dalyvis

Tai ne vien svečiai „Draugo“ bankete, bet taip pat uolūs darbininkai, padėję tą sukaktuvinę šventę ruošti. Sėdi iš kairės: naujasis „Draugo“ administratorius Pijus Stončius, renginių komiteto pirm. Vaclovas Momkus, Juzė Ivauskienė; stovi: Sofija Plėnienė, Algirdas Brazis banketo organizacinio komiteto pirm., ir Alina Vadeišienė.

Nuotr. Jono Tamulaičio

First In Travel To Lithuania
American Travel Service

Dabartinės kainos Skrydžiams iš Sekančių JAV Miestų į Vilnių.	
Atlanta	\$ 763.00
Boston	\$ 718.00
Chicago	\$ 640.00
Cleveland	\$ 808.00
Dallas	\$ 826.00
Detroit	\$ 763.00
Houston	\$ 826.00
Los Angeles	\$ 916.00
Miami	\$ 781.00
New York	\$ 580.00
San Francisco	\$ 916.00
Seattle	\$ 916.00
Tampa	\$ 781.00
Washington	\$ 745.00

Prie bilieto kainos reikia pridėti mokesčius. Bilietai turi būti išpirkti iki spalio 14 d., 1994 m. Dėl smulkesnės informacijos ir skrydžių iš kitų miestų prašome kreiptis į mūsų raštines.

Siūlome bilietus iš VILNIAUS į įvairius JAV ir KANADOS miestus. Informaciją dėl bilietų kainų bei kitų kelionių ir turistinių patarnavimų maloniai suteiks mūsų raštinių tarnautojai.

American Travel Service
9439 S. Kedzie
Evergreen Park, IL 60642
Ph. 708 422-3000
Ph. 800 422-3190
FAX 708 422-3163

American Travel Service/Dajana
Gedimino prospektas 46-1
2001 Vilnius
Ph. 22-39-39
FAX 22-27-64

**JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius**
7311 Douglas Circle, La Palma, CA 90623
• tel. (714) 521-8694 • fax (714) 521-1210

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

„LIETUVOS“ VIEŠBUČIU DOMISI „INTER-CONTINENTAL“

Lietuvoje lankėsi vienos didžiausių pasaulio viešbučių bendrovės „Inter-Continental“ viceprez. Terje Myklebust. Jis domėjosi galimybėmis Vilniaus viešbutį „Lietuva“ įtraukti į bendrą „Inter-Continental“ viešbučių tinklą. Pramonės ir prekybos ministerijoje jam buvo pasiūlyta pirkti didžiausią Lietuvos viešbutį. Bendrovės vadovas, prieš atsakydamas, pasakė, kad pirma norėtų apskaičiuoti, ar verta investuoti į „Lietuvą“. „Inter-Continental“ galėtų išsigyti 70 proc. viešbučio akcijų. 30 proc. akcijų priklauso viešbučio darbuotojams. Viešbutis galėtų būti parduotas už 13-17 mil. dolerių, bet kaina dar būtų derybų objektas. „Lietuvos“ viešbučio direktorius Rimantas Miknys „Lietuvos aidą“ korespondentui pasakė, kad „Inter-Continental“ atėjimas į Lietuvą prilygtų „Philip Morris“, „Coca Colos“ atėjimui, o „Lietuva“ taptų pirmuoju tos bendrovės viešbučiu Baltijos valstybėse. Iš kaimyninių šalių bendrovė „Inter-Continental“ yra pasirašiusi sutartį su Maskvos „Metropolium“ ir turi savo viešbutį „Forum“ Varšuvoje.

BANKAI – TARP KŪJO IR PRIEKALO

Lietuvos Komercinių bankų sąjungos tarybos ir Taupomojo banko valdybos pirmininkas Vyngintas Bubnys mano, kad vyriausybė neturi aiškaus supratimo, kur reikalingos ilgalaikės investicijos. Daug sprendimų suteikti kreditus su valstybės garantija priimama tik tam, kad „nenumirtų“ kokia konkreti įmonė. Ir dažniausiai ne todėl, kad ji gamina gerą produkciją ar yra perspektyvi. Paprastai kredituojamos kaip tik pasmerktosios: vyriausybė tik siekia išvengti socialinių sprogimų, kurie ištiktų, jeigu žmonės liktų be darbo.

Pasak V. Bubnio, bankininkai skaičiuoja pinigus ir naudo, kur jiems labiausiai apsimoka investuoti, tačiau Lietuvos ūkyje yra per didelis neapibrėžtumas: visiškai neaišku, ar bus kokios mokesčių lengvatos investitoriams įmonėms arba piliečiams, kurie investuos savo santaupas į gamybą. Jeigu būtų nustatytos perspektyvios ūkio šakos, bankams būtų žymiai lengviau. „Kol nėra tokios kartinės programos, bankai spėlioja, kuri pramonės šaka perspektyvi, ką verta finansuoti. Jeigu vyriausybė nepaskubės sukurti ilgalaikės investicijų programos, kol neįsitikinsime, kad ji rimta, patys stebėsime ir darysime išvadas“, — pareiškė „Respublikai“ V. Bubnys. Kita vertus, kai Lietuvoje veikia Lito patikimumo įstatymas, Centrinis bankas nebeturį teisės kredituoti komercinių bankų. Dabar gyvenama pagal taisyklę: jeigu neturi pinigų — bankrutuok. „Bet mums nėra lengva taip pat pasakyti savo klientams: negali grąžinti kredito — bankrutuok, — sako V. Bubnys. Todėl bankai daug atsargiau pasiūla, bet griežtesnė planų atranka bei reikalavimai garantui“.

Savo veiklą jau yra nutraukę „Sekundės“, „Lietūko“ ir Žemės bankas. Bankroto byla

turi būti iškelta bankui „Ateitis“. Panevėžyje. Bankams „Apus“, „Lietūkis“ ir „Nida“ centrinis bankas uždraudė disponuoti privalomais rezervais, laikomais Lietuvos banke.

KELIAS LIETUVIŠKOMS PREKĖMS I EUROPA PALENGVĖS

Nuo 1995 m. sausio 1 d. turi pradėti veikti Lietuvos laisvos prekybos sutartis su Europos sąjunga. Svarbu tai, kad Lietuvoje pagamintus prekes, kuriose panaudotos žaliavos, detalės iš Europos sąjungos arba Latvijos ir Estijos, ją bus galima importuoti į Europos sąjungos šalis be maitų mokesčių. Išgaliojus Laisvos prekybos sutartį, pvz., lietuviški šaldytuvai, gaminami Alytuje, galės būti be muitų eksportuojami į Europą, jei jų importinės dalys bus įvežamos iš Europos sąjungos, bet ne iš Nepriklausomų valstybių sandraugos šalių. (Alytiškiai ekologiškai švairius kompresorius perka Turkijoje, nes Mažeikių firma „Oruva“ tokius kompresorius ketina gaminti tik kitais metais).

Muitinės departamento prekių kilmės skyriaus viršininkas A. Zarakauskaitis teigimu, lietuviška kilmė pripažįstama Šiaulių dviračiams, baldams, medienai, chemijos pramonės produkcijai, o pvz., Alytaus šampanui lietuviška kilmė nepripažįstama, nes Lietuvoje vynuogės neauginamos. Didžiausios perspektyvos su lietuviškais gaminiais be muitų išeiti į Europos rinkas atsiveria tekstilinėms, įsivežantiems žaliavą iš Vakarų, arba audžiantiems iš lietuviško lino.

VERSLO KAINA – GYVYBĖ

Rugsėjo 9 d. prie Marijampolės miesto kapinių savo automobilį su šautine žaizda galvoje rastas turtingiausias Suvalkijos verslininkas Raimundas Kazla. Operacijos metu verslininkas mirė. Prokuratūros darbuotojai realiausia laiko savižudybės versijai. R. Kazlos tragedija iš esmės atspindi sąžiningo verslo Lietuvoje padėtį. „Lietuvos rytas“ (rugsėjo 10 d.), aprašydamas šią tragediją, taip ir teigia: „garsiausio Suvalkijos verslininko Raimundo Kazlos akistata su skolomis, draugų ir partnerių išdavystėmis baigėsi tragiškai“.

Prasidėjus privatizavimui, R. Kazla kartu su kitais asmenimis nusipirko vieną stambiausių Marijampolėje „Mokolų“ prekybos centrą, išgijo stambų „Orijos“ verpimo fabriko akcijų paketą, Marijampolės automoto-

„INVALDA“ investicinės akcinės bendrovės prez. dr. Stasys Poškus (viduryje su bendrovės valdybos nariais).

bilijų taisymo įmonę. Už 500,000 JAV dolerių valiutinėse varžytinėse nupirko „Sūduvos“ viešbutį. Jis buvo išrinktas Marijampolės verslininkų sąjungos prezidentu, priklausė Lietuvos kapitalistų lygai, į kurią įeina tik patys turtingiausi šalies žmonės, Marijampolės kapitalistų klubui.

Po Naujų metų Marijampolės verslininkus ėmė krėsti finansinė karštligė — dauguma jų buvo ėmę indėlius iš gyventojų. Šie, išgirdę apie šalyje vykstančius finansinius skandalus, nelaukdami jokių terminų, pradėjo reikalauti tuoj pat grąžinti pinigus. R. Kazlos ir „Mokolų“ finansinė būklė tuomet buvo viena geriausių miestų. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, R. Kazla, gelbėdamas į sunkią padėtį papuolusius Marijampolės verslininkus, ėmė jiems skolinti pinigų. Kai kurių skolos R. Kazlai dabar jau sudaro keliasdešimt tūkst. dolerių. Pinigus verslo bičiuliai skolindavosi tik trumpam laikui, tačiau, suėjus terminui, gana dažnai atiduoti neturėdavo ko ir prašydavo terminus nukelti. Tarp savo didžiausių skolininkų Marijampolėje R. Kazla nurodydavo Ž. Buza, firmos „Žydrius“ savininką.

Pavasarij sūnerimo ir „Mokolų“ akcininkai R. Kazla stenėsi atiduoti jiems indėlius pinigais, kuriuos uždirbdavo jo įmonės. Skolininkai, kuriems buvo paskolines pinigų pats, ėmė atsiskaitinėti juos grąžinti. Tuomet R. Kazla susikvietė žurnalistus ir pareiškė, kad atsisitvėdina iš miesto verslininkų asociacijos prezidento pareigų, nes jam negarbinga vadovauti tokiems žmonėms, kurie nesilaiko duoto žodžio ir apgaudinėja verslo partnerius, šiuos įstumdami į nepavydėtiną padėtį.

Surengęs „Mokolų“ akcinės bendrovės indėlininkų susirinkimą, R. Kazla pasakė, kad jo skolininkai nežada grąžinti pinigų ir prašė laiko, kad savo uždirbtus pinigais galėtų atiduoti indėlius. Buvo sudarytas pinigų grąžinimo tvarkaraštis. Pas indėlininkus į namus važinėdavo pats R. Kazla, veždavo kai kam visą sumą, kai kam nors jos dalį. Iš pradžių jis žadėjo atsiskaityti su indėlininkais iki žiemos. Bankui užstatė savo viešbutį. „Lietuvos ryto“ duomenimis, kelis šimtus tūkstančių JAV dolerių R. Kazla buvo paskolinęs ir Verslininkų sąjungos prezidentui Arvydui Stašaičiui,

kuris jam nuolat žadėjęs skolą grąžinti, jie tarėsi, kaip tai būtų galima padaryti. A. Stašaitis teigė, kad ir jis turi savo skolininkų, iš kurių, atgavęs pinigų, atsiskaitytų su R. Kazla. Šis artimiems žmonėms yra sakęs, kad jeigu jam grąžintų pinigus A. Stašaitis ir Ž. Buzas, visos jo finansinės problemos būtų išspręstos. Sužinojęs, kad A. Stašaitis pasislėpė Maskvoje, marijampolietis sakė, jog jam lieka vis mažiau vilčių atsiimti savo pinigų iš jo. R. Kazla yra pasakojęs, kad ketino važiuoti į Maskvą pas A. Stašaitį, bet buvo perspėtas — iš ten galės ir negrįžti.

Vasarą buvo susprogdintas grožio salonas „Penelopė“, įsikūręs „Mokolų“ prekybos centro rūsyje. Viena salono savininkų — R. Kazlo žmona. Po sprogimo „Penelopės“ savininkė sakė, kad norėta susprogdinti ne saloną, bet „Mokolus“.

Tuo po R. Kazlos mirties, artimieji „Lietuvos rytui“ perdavė jo priešmirtinį laišką, kuris skelbiamas rugsėjo 13 d. numeryje. Prieš mirtį verslininkas be kita ko rašė: „Aš išlikau drausnės už juos, „kapitalistus“. Kapitalistai prie kunigo (tiesą gali pasakyti Kauno Vytauto bažnyčios klebonas) ir vėliavos priima priesaiką. O ką šiandien jie gali pasakyti apie dideles iškilmes ir „sąžinę“? Eilė balių ir bėglių. Jie mokoje viena — apgauti. Gyventi dėl mėlo namų nepavyks. Dokumentus sudeginau naktį, o pas niekšus tiesos ieškoti neverta... Aš bandysiu pasitraukti sąžiningai, nieko nekaltindamas ir niekam neužgaudamas širdies“.

Liucija Burbienė, aprašydama verslininko laidotuves, pastebi, kad „palydincijų minioje ryškiai išsiskyrė tamsiais kostiumais apsirėngę verslininkai iš visos Lietuvos. Kai kurie jų net kapinėse buvo su savo asmenimis sargybiniais“. Vilniaus verslininkai po laidotuvių korespondentui sakė: „Jeigu mes nieko nesilimsime, visus mus ištiks toks likimas. Iš vienos pusės mus spaudžia valdžia — mokesčiais, maitais, suvaržymais. Iš kitos — mafija, valdininkų korupcija. Mūsų niekas negina“.

Palangos sveikatingumo mokyklos direktorius Dainius Kepenis „Lietuvos rytui“ išsireiškė, kad ir jis, kaip R. Kazla, akiai tikėjo A. Stašaičiui. Dabar jo padėtis panaši, kaip buvo ir Raimundo — žmonės nori atsiimti savo pinigus, kurių nėra. „Buvau susitikęs su A. Stašaičiu Minske. Jis vis dar žada, pasakoja apie naujus planus“.

Šalies prokuratūra yra pa-

skelbusi A. Stašaičio paiešką. Jam numatytas suėmimas už tai, kad jis savavališkai išvažiavo iš Lietuvos, neatvyko į teismą, kur nagrinėjama jo byla dėl nemokamų valstybei mokesčių. Šių eilučių autorė paklausė Vidaus reikalų ministrą R. Vaitiekūną, kodėl teisėsaugos pareigūnai iki šiol „nesuranda“ A. Stašaičio, kuomet suinteresuoti asmenys susitinka su juo ir Maskvoje, ir Minske ir to neslepia net nuo spaudos? Į klausimą „kodėl“, atsakytą nebuvo.

Rima Jakutytė

MARIJAMPOLĖJE YRA IR KITOKIA ĮMONĖ

Tai putliųjų verpalų fabrikas, dabar tapęs akcine bendrove „Vernitas“. Laikraštyje „Litas“ pasakoja, kad, atėjęs privatizacijai, vienintelį tokio tipo fabriką Babaltijėje akis ir riebių kėšnų buvo pakabinę ir kauniškiai, ir vietiniai verslininkai. Bet įmonės direktorius Kestutis Liubinas su savo komanda kiekvienam darbininkui aiskino, kad savame fabrike geriau būti šeimininku, o ne samdiniu, todėl akcijų paketas liko fabriko žmonių rankose. Dabar „Vernitas“ — vienintelė Marijampolės įmonė, kur nesumažėjo gamybos masės, kur nedarbas dar nesiepia dantų. Be to, „Vernitas“, ko gero, vienintelė įmonė Lietuvoje be kreditų, vien tik iš pelno galinti nusipirkti įrengimų už milijoną dolerių.

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Siglitui: 312-767-1929.

MASTER PLUMBING COMPANY

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompas. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.

BEN SERAPINAS 708-636-2960

WAGNER MAŠINOS RAŠTINĖMS

Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI

Atidaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairių kepinių ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

NAUJOS PASKOLOS ŽEMIAUSIAIS NUOŠIMČIAIS

PATARNAVIMAI VELTUI
PROFESIONALUS
PATARNAVIMAS
4427 W. HARRISON ST.
HILLSIDE, IL 60162

- Perfinansavimas su „cash out“
- 3% pradinis įmokėjimas 1-4 butų namui
- Be pajamų patikrinimo
- Be „points“

LINAS KLIARSKIS

Office: 708-449-1245
Pager: 312-289-4806

Illinois Residential Mortgage License of Illinois Savings & Residential Loan Commissioner Funds Are Provided by Another Entity Which May Affect The Availability of Funds.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniška patarnauja įvairių nuosavybių
pirkimą bei pardavimą, mieste ir prie-
miesčiuose. Suinteresuoti skambinkite
BUDRAITIS
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**

**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriškai FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuoleida

A “10” IN NORTH RIVERSIDE

Custom built Split-Level on prestigious
country club lane. 4 bedrooms, 2½
baths, quaint family room with natural
fireplace. Oversized built-in garage.
Many more nice features. Asking
\$269,500. Call Victor for a personal tour.

ALEX REALTORS

5727 Cermak Rd., Cicero
708-656-2233

KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER 284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus,
kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesio-
naliai, sąžiningai ir asmeniškai
patarnaus įkainavimas veltui.

HELP WANTED

Reikalinga liet. kalbanti moteris
namų ir 2 m. bei 5 m. mergaičių priežiū-
rai Kalifornijoje. Alga, kambarys, maistas
ir kelionė apmokama. Kreiptis:
510-540-6372 arba 510-420-8181.

MACHINE OPERATORS

Heavy Industrial Production
Full time work, vicinity of 63rd & Harlem.
Plenty of overtime for reliable,
dependable people with good
references. Many benefits. Phone for
appt. Mon. thru Fri. 10:30 am - 2:00 pm.
Some English necessary.
708-458-8203

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokė-
sit už apdraudą nuo ugnies ir auto-
mobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 ½ West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 501-8654

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turli Chicago miesto leidimą.
Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai,
garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

Norėčiau pirkti Lietuvoje
gamintą bulvių tarkavimo
mašinėlę. Skambinti Janei: tel.
708-450-0894.

J.M.Z. Construction Co.

Custom carpeting, rec. rm. addi-
tions; kitchen, bathrm., basement
& deck construction; dry-wall hang-
ing & taping; aluminum siding, sof-
fit, fascia & seamless gutters;
replacement glass block windows;
shingle roll tar & modified rubber
and roll roofs. Expert at tearoffs;
complete tuckpointing; all colors;
chimneys rebuilt. Tel.
708-620-9942.

VALOME

KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

MISCELLANEOUS

HERBALIFE

tai gera priemonė išvalyti organiz-
mą nuo šlakų, sureguliuoti kraujo
spaudimą, sumažinti svorį, nervinę
įtampą. Vėl būsite energingas ir
žvalus!

Skambinti: (718) 847-7452
Kviesti: ELVIS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia ju
reikmenis. Pasinaudokite patogiu
planu atidedant pasirinktus reik-
menis ypatingai progai. Pilnai
užbaigtų foto. nuotraukų aptarna-
vimas. Atidaryta pirmadienį ir
ketvirtadienį vakarais iki 8 valan-
dų. Antradienį, trečiadienį, susikabėsit
lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. — Prospect 6-8998

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS

MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W 69th Street
Tel.: 312-776-1486

Los Angeles Ekonominės vakaronės pranešėjai. Iš kairės: ERT narys Edmundas Kulikauskas, ALIDCORP prez. Ambroziejus Žatkus, ERT narys ir vakaronių koordinadoras Vytautas Černius, verslininkas Vytautas Burokas.

Prez. A. Brazauskui lankantis Jaunimo centre, Čikagoje, š.m. spalio 1 d., buvo užsukta ir į Pedagoginį Lituanistikos institutą. Čia svečiai su instituto darbuotojų grupe (iš kairės I eil.: instituto dir. Stasė Petersonienė, Juozas Masilionis, Pranė Masilionienė, Juozas Plačas; II eil.: Justas Paleckis, instituto rektorius dr. Jonas Račkauskas, Lietuvos Respublikos prezidentas, Milda Šatienė, Ričardas Petersonas ir Ramutė Pliplytė.

Nutr. Jono Tamulaičio

PREZIDENTO VIEŠNAGĖ LEMONTE

BR. JUODELIS

„Draugo“ korespondentas

Praeitą šeštadienį, spalio 1 d., Čikagoje aplankė Jaunimo centra, lituanistinę mokyklą, „Seklyčią“ ir Balzeko lietuvių kultūros muziejų, Lietuvos Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas sekmadienį praleido Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Jį lydėjo užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, prezidento patarėjas užsienio reikalams ambasadorius Justas Paleckis, ambasadorius Virgilijus Bulovas, ambasadorius JAV dr. Alfonsas Eidintas ir generalinis garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza.

Viešnagė Lemonte prasidėjo spaudos konferencija 9 val. ryte. Bočių menėje, kur be svečių dalyvavo 20 spaudos, radijo laidų ir fotoreporterų. Dalyvavo ir Lietuvos TV bei 6 asmenys iš Lietuvos.

Spaudos konferencijai vadovavo Vaclovas Kleiza, kviesdamas prezidentą pranešimui ir pristatydamas jo palydovus. Pranešime A. Brazauskas kalbėjo apie šios viešnagės ir JAV uždavinius, jų tarpe ir apie apsilankymą pas Amerikos lietuvius, kad Lietuva visiems būtų vienu stogu. Visus pasveikinęs, prezidentas kalbėjo apie valstybės administracinius ir seimo darbus ir su jais susijusius rūpesčius. Paminėjo, kad, Vakarų valstybių bendrijai pripažįstant Lietuvą, kaip jos narį (ne rytą), š.m. gale pasirašant sutartį su Europos sąjunga, Lietuvos pozicija tarptautinėje plotmėje stiprėja. Jo kalba JT generalinėje asamblėjoje, susitikimai su kitų valstybių vadais, su 10-čia ambasadorių, kontaktai Vašingone buvo Lietuvai naudingi. Susitarta su Motorola dėl milijoninių investavimų Lietuvoje. Užsėlę 10 milijonų Baltijos regionui — atšildyti. Pabrėžė, kad Lietuva dalyvauja taikos palaikyme Europoje. Kad Lietuvos saugumo garantija yra geras sugyvenimas su kaimynais. Jis pareiškė, kad jei Lietuvos saugumui grasins kokios jėgos, jei mūsų regione nemalonūs įvykiai būtų, — kreipsimės į Jungtines Tautas, į NATO, į Europos sąjungą. Prezidento neilgą pranešimą sekė įvairūs klausimai: Ar yra Lietuvoje konstitucijos ir įstatymų suderinimas? Ar vykdoma moralinė ir teisinė atsakomybė? Kodėl yra masinių komunikacijos priemonių reguliavimas, jei sakoma, kad yra žodžio laisvė? Kokie numatomi pasikeitimai vyriausybėje? Ar Landsbergio ir opozicijos veikla

konstruktivi, ar destruktivi? Kodėl pasisakė prieš referendumą ir neabsolvė? Ar yra kosmetikos gamyba Lietuvoje? Kodėl Lietuvos dienraščiams daugiau negu dvigubai pakeltos oro pašto kainos į JAV? Kas ir kada atsiprašys lietuvių tautą už komunistų vykdytą genocidą, kai dėl žydšaudžių Lietuvoje dabar atsiprašinėja Šeževičius Izraelyje?

Atsakymai į šiuos klausimus buvo labai abstraktūs. Prezidentas pasakė, kad referendume, kuris pažeidė 14 Konstitucijos punktų, jis neabsolvė ir ragino kitus nebalsuoti. Kad Landsbergio ir opozicijos konstruktyvios veiklos jis nemato, bet tik visuomenės klaidinimą. Kad ne buvusi komunistų partija, bet NKVD, KGB, SSSR armija, jos vadai, kurių dabar Lietuvoje nėra, turi atsiprašyti už lietuvių tautos genocidą.

Apskritai spaudos konferencija praėjo kultūringai, taktiškai ir mandagiai.

Paskelbus, kad prezidentas A. Brazauskas dalyvaus pamaldose PLC bažnyčioje, ją iš anksto užpildė parapilijiečiai ir svečiai, pripildydami prieangį ir koridorių. Į pamaldas prezidentą ir jo palydovus lydėjo PLB pirm. Bronius Nainys, PLC direktorių tarybos pirm. Rimvydas Rimkus, valdybos pirm. Jurgis Riškus ir organizacijų atstovai bei centro darbuotojai.

Pasaulio lietuvių bendruomenės pirm. Bronius Nainys ir Lietuvos Respublikos prez. Algirdas Brazauskas Pasaulio lietuvių centre, Lemonte š.m. spalio 2 d.

Nutr. Jono Tamulaičio

tagonizmo ir nekaitinti santykių tarp Lietuvos žmonių. Tvirtino, kad Lietuvos saugumo garantas ne ginklai, ne patrankos, ne naikintuvai, kurio vieno kaina yra visų metų dabartinis Lietuvos kariuomenės biudžetas, bet geri santykiai su kaimynais. Mes to ir siekiame. Pasirašyta sutartis su lenkais. Jie pripažino, kad Vilnius yra amžina Lietuvos sostinė. Tranzito į Kaliningrado sritį sutartis su Rusija nėra paruošta, nei pasirašyta. Prezidento pareiškimą: „Mes niekad neparduosim Lietuvos!“ — sekė triukšmingos visos salės ovacijos. „Nenusileisime nė viena milimetru!“ Prezidentas pasisakė prieš tuos, kurie skelbia, kad yra karinė sutartis su Rusija, kad bus Rusijos kariuomenės bazės Lietuvoje. Tai nėra tiesa. Tranzito su Karaliaučiumi sutartis nėra vien Lietuvos reikalas. Tai liečia ir kitas Europos valstybes. Lietuva nėra NV padalinys.

Kalbėdamas apie Lietuvos santykius su užsienio lietuviais, pripažino, kad Lietuvoje dar yra biurokratių barjerų ir juos reikia naikinti. Siūlė pasinaudoti prezidento specialiu dekretu Lietuvos pilietybei gauti, kur reikalingas pareiškimas ir gyvenamo krašto paso ar užsienio paso kopija, nurodanti asmens tapatybę.

Nuosavybės Lietuvoje atgavimo klausimas yra sudėtingas, nes reikia atsižvelgti ne tik į lietuvius, bet ir į kitataučius. Dar negalime žemės gražinti nei žmonėms, nei Bažnyčiai. Tam reikalinga Konstitucijos

pataisa. Prezidentas pareiškė, kad Lietuvai reikalinga užsienio lietuvių-specialistų pagalba visose srityse ir kvietė važiuoti į Lietuvą. „Mes jūsų laukiam!“ — kvietė jis.

Baigęs pranešimą, ambasadoriui A. Eidintui perskaičius apdovanojimo aktus, prezidentas įteikė Vyčio Kryžiaus III laipsnio ordinarus buvusiems Lietuvos laikinosios vyriausybės 1941 metais ministeriams ir politiniams kaliniams: dr. Adolfui Damušui ir prof. Mečislavui Mackevičiui, smulkiai nusakydamas jų nuopelnus Lietuvai, jų biografijas. Gedimino IV laipsnio ordinu apdovanojo Liudą Sagi Clevelande. Jo ordiną priėmė Alė Sagienė.

Prezidentui klausimai sukosi apie žmonių sunkų buitį gyvenimą, jo pagerinimą Lietuvoje, apie komunistinį genocidą, apie pilietybės ir turto atgavimą, apie mafijos siautėjimą, korupciją ir t.t. Tų blogybių pašalinimui prezidentas recepto neturėjo. Tik pripažino, kad tos blogybės egzistuoja Lietuvoje ir su jomis yra kovojama.

Susitikimas baigėsi 2 val. p.p. Dar likusią valandėlę svečiai praleido užkandžiaudami Bočių menėje ir apžiūrėdami Dailės muziejų bei centro kondominijų.

Visa prezidento ir jo palydovų viešnagė praėjo labai kultūringai su tinkamu respectu vieni kitiems. Čia reikia duoti daug kreditų Pasaulio lietuvių centro vadovybei — administracijai penketuku išlaikiusiai šį egzaminą.

LIETUVIS „ESTONIA“ KATASTROFOJE

Artūras Tamašauskas, kaip spėjama, vienintelis lietuvis, likęs gyvas po keltų „Estonia“ katastrofos, tris valandas meldėsi, laukdamas išgelbėjimo.

Naktį po katastrofos praleidęs Stokholmo ligoninėje, 27 metų panevėžietis A. Tamašauskas ketvirtadienį Lietuvos ambasadoje Švedijoje gavo laikinus keilonės dokumentus grįžti į tėvynę. Telefonu BNS jis pasakė, kad jaučiasi neblogai, yra nesužeistas ir net neperšalęs. Ligoninėje rimtesnio gydymo neprireikė, švedų gydytojai jam tik persivietė plaučius, nes anksčiau dėl jų turėjęs rūpestių.

Vilniaus UAB „Greitkelis“ vairuotoja A. Tamašauską, vykusį į Stokholmą parsivežti krovinio, naktį kajutėje pažadino netikėtai pakrypusi lova. „Jutau, tarsi vanduo šniokštų apie galvą“, sako išsigelbėjęs lietuvis. Nespėjęs net suvokti, ką darąs, A. Tamašauskas net be gelbėjimo liemenės vienas pirmųjų atsidūrė laivo denyje. Dabar jis pats stebisi savo spartumu, nustebinusi ir gelbėtojus: A. Tamašausko kajutė buvo pačiame apatiniame keltų aukšte, iš kurio išsikapti buvo ypač sunku.

Atsidūręs denyje, A. Tamašauskas sako, pamatęs chaosą ir paniką. Jokių keltų igulos nurodymų, kaip elgtis, ar pagalbos veiksmų nepastebėjęs. Mano, kad jį išgelbėjo suvokimas, jog turi pasikliauti tik savo jėgomis. „Negalėjau elgtis, kaip tie pagyvenę švedai, stiklinėmis akimis žiūrintys į slystantį iš po kojų denį“.

A. Tamašauskas sako pirmiausia mėginęs nuleisti į vandenį gelbėjimo valtį, tačiau to padaryti jam nepavyko. Po kurio laiko suvokė atsidūręs ant apvirtusio keltų kamino. „Iš pradžių nesupratau, kodėl taip kaista kojos, tik paskui susiprotėjau, kad esu ant kamino“, sakė jis.

Dar po minutės A. Tamašauską nuo kamino nuplovė užvirtusi banga, tačiau išnėręs jis netoli išvydo gelbėjimosi plaustą. Po kelių minučių plauste buvęs vienintelis švedas padėjo įsi-

ropšti į jį. Iš plauto skęstančio laivo per bangas jau nebuvo matyti. A. Tamašausko nuomone, nuo katastrofos pradžios iki pabaigos tepraėjo 15-20 minučių.

Ižiebęs signalinį fakelą, Tamašauskas pamatė ore sukančius gelbėjimo straigtasparnius ir atgavo viltį, kad bus išgelbėtas. Praėjo trys valandos iki jį ir nelaimės draugą švedą įsikėlė suomių laivas. A. Tamašauskas sako nieko negalvojęs, tik tirtėjęs nuo šalčio ir meldęsis.

8-10 laipsnių šilumos vandeninyje jis atsidūrė tik su glaudėmis. Plauste tris valandas teko praleisti, mirkstant iki pusės vandeninyje ir ginantis nuo šalčio tik gelbėjimosi liemenė.

A. Tamašauskas nelaiko savęs sportininku ar ypač užsigrūdinusiu. „Esu normalus žmogus, mankštą kasryt darau“, sakė jis.

Laive jis buvo sutikęs kitą lietuvių — Vytautą Miliauską, taip pat vairuotoją, vežusį krovinį į Stokholmą. Vakara prieš lemtinę naktį kolegos praleido kartu. Vėliau A. Tamašauskas, jausdamasis labiau pavargęs, grįžo miegoti į savo kajutę, palikęs V. Miliauską keltų bare. „Daugiau jo nebemačiau“.

Gintas Cibas — AGEP

MIRĖ VIENAS PIRMŲJŲ KARO LAKŪNŲ

1994 metų rugsėjo 24 dieną savo žemiškąją kelionę baigė vienas pirmųjų Lietuvos karo lakūnų, savanoris-kūrėjas, dimisijos pulkininkas-leitenantas Simas Stanaitis. Jo biografija — kaip ir visų Nepriklausomos Lietuvos savanorių. Pradžia — aktyvi veikla už Lietuvos nepriklausomybę, darbas Lietuvos aviacijoje, okupavus Lietuvą — Uralo lageris, grįžus į Lietuvą — dirbo, kur priėmė. Gyvai domėjosi sunkiu Lietuvos keliu į Nepriklausomybę, pergyveno dėl nesėkmių, džiaugėsi pergalėmis. 1992 metais išleido atsiminimų knygą „Likimo vingiai“. Už nuopelnus Lietuvos aviacijai apdovanotas S. Dariaus ir S. Girėno medaliu. (Kauno diena, 09.26)

DRAUGAS, šeštadienis, 1994 m. spalio mėn. 8 d.

7

A.†A.

JAROSLOVAS ZAYAUSKAS

Gyveno Chicagoje, Bridgeporto apylinkėje.

Mirė 1994 m. spalio 2 d., sulaukęs 72 metų.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno virš 38 metų.

Nuliūdę liko Lietuvoje: seserys Veronika Dzikiėnė ir Salomėja Valakevičienė su šeimomis, broliai: Marijonas, Liudvikas ir Juozas su šeimomis.

Velionis pašarvotas pirmadienį, spalio 10 d. nuo 2 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, spalio 11 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamas 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Laidotuvės privačios. Velionio palaikai bus palaidoti Lietuvoje.

Nuliūdę seserys ir broliai su šeimomis.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 312-523-0440.

Lietuvių Tautos Idealų Puoselėtojai, filosofai

A.†A.

Dr. JUOZUI GIRNIUI

mirus, žmoną ONĄ, sūnus RAMŪNĄ, KĘSTUTĮ ir SAULIŲ bei brolių ANTANĄ su šeimomis giliai užjaučiame ir kartu nuoširdžiai liūdime.

Mara ir Vytautas Vygantai

A.†A.

ANTANUI BRAŽDŽIUI

mirus, jo žmonai LEOKADIJAI ir šeimos nariams reiškiame giliausią užuojautą.

Aldona Adomonienė
Saverina Kriškūnienė ir
sūnus Algimantas

A.†A.

ANTANUI VAIČIULIUI

mirus, sūnams — ALGIUI ir JONUI su šeimomis, anūkams ir visiems artimiesiems, reiškiame giliai užuojautą ir kartu liūdime.

Antanas ir Gražina Stankai

Toronto, Ont.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS

and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.

TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.

1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY

HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD

MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES

1-708-974-4410

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET

CICERO 5940 W. 35 St.

PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD

LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

LEMONT LOCATION OPENING JANUARY 1994

ALL PHONES

CHICAGO 1-312-476-2345

CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

J. Švoba, „Valstiečių laikraščio“ redaktorius ir „Kaimo vaikų“ fondo įkūrėjas ir pirminkas atsiuntė JAV LB Socialinių reikalų tarybai 38 šeimų sąrašą, tai šeimos, kurios labai sunkiai gyvena, daugiavaikės šeimos, kurių tėvai negauna darbo, šeimos, kurias augina viena motina ar tėvas, šeimos, kurios labai vargsta ir kurioms labai reikia pagalbos. Tos šeimos yra iš Mažeikių, Tauragės, Šilutės ir Lazdijų rajonų. Kas galėtų toms šeimoms padėti, prašau kreiptis Socialinių reikalų raštine 2711 West 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-476-2655.

Adv. Vytenis Lietuvninkas nuo spalio 15 d. perkels įstaigą į naujas patalpas, esančias 4536 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 – tik skersai gatvės nuo „Draugo“. Telefonas – 312-284-0100. Ta pačia proga adv. V. Lietuvninkas primena savo pažadą, kad žmonėms, kurie, sudarydami testamentą, Draugo fondui užrašys bent 1,000 dol. palikimą, jis testamentą padarys nemokamai. Kviečiame šia paslauga pasinaudoti, nes tuo paremsite ir savo dienraštį, ir sutaupysite pinigų, kuriuos reikėtų mokėti advokatui, sudarant testamentą.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, spalio 12 d., trečiadienį, 2 val. popiet, Lietuvių fondo valdybos pirm. Stasys Baras papasakos savo išpūdžius iš apsilankymo šią vasarą Lietuvoje. Bus rodoma ir vaizduojamė iš Pasaulio lietuvių dainų-tautinių šokių šventės. Vaizduojamė parūpino kelionių agentūros savininkė Birutė Zalatorienė. Po to bus bendri pietūs. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite!

Sol. Stasys Povilaitis, po pasirodymų Čikagos Jaunimo centre, Vašingtone, Detrote, Bostone ir Hartforde, vėl sugrįžo padainuoti į Čikagą. Spalio 5 d. jis pasirodė „Seklyčioje“, o spalio 8 d. jį bus galima girdėti net dviejose vietose: 7 val. Šaulių namuose, o nuo 10 val. vak. – „Playhouse“. Spalio 14 d. St. Povilaitis koncertuos Lietuvių centre, Lemonte.

ŽIBURĖLIS JAU ŽIBA

Kaip įprasta, vasaros gale vaikai pradeda vėl lankyti mokyklas. Mūsų mažieji Lemonto „Žiburėlio“ mokinukai nesiskiria nuo kitų. Pilni entuziazmo, energijos ir pasakojimų apie įvairius vasaros įvykius, jie pradėjo naujus mokslo metus rugsėjo 1 dieną. „Žiburėlis“ tikrai žiba. Šimet vyks ne tik rytinė klasė (8:30 - 11:30 val. ryto) ir pratęstoji klasė 8:30-1:30 val. ryto, bet taip pat reikėjo pridėti popietinę klasę (12 - 3 val. p.p.). Yra malonu matyti augantį skaičių lietuviškai kalbančių vaikučių. Tėvų informacijos susirinkime, rugsėjo 7 d., paaiškėjo, kad daugelio šių metų mokinių tėvai patys lankė lietuvišką Montessori mokyklą Marquette Parke. Tėvų informacijos susirinkime, „Žiburėlio“ vedėja, Danutė Dirvonienė, pristatė šių metų mokytojas – Violetą Karalienę, Jūrą Fischer, Mildą Šatienę ir Violetą Strikienę. Po Mariaus Kasniūno ir Juozo Kapačinsko žinių pristatymo tėvai pasiskirstė į įvairius komitetus. Daug kas prisirašė padėti organizuoti „Žiburėlio“ tradicinę madų parodą, kuri įvyks 1995 m. kovo 19 d. (Galite tą dieną jau pasižymėti savo kalendoriuose.) Naują tėvų komitetą sudaro pirmininkė Violeta Strikienė, vicepirmininkė Gintarė Thaus, išdininkė Žiba Pranckevičienė, sekretorė Daina Siliūnienė ir nariai Rima Jakubauskienė, Irena Senkevicienė, Marius Kasniūnas, ir Gailė Leipienė. „Žiburėlio“ mokiniai smagiai užsiiminėja ne tik pasaulio lietuvių centre, bet taip pat bus džiaugsmo, kai spalio 19 d. turės progą aplankyti moliūgų ūkį ir pasirušti „Halloween“ šventei. Bus įdomu pamatyti kaip ši „Žiburėlio“ '94-'95 klasė susidraugaus, ir kokių atmintinų įvykius jie pragyvens. Malonūs „Žiburėlio“ laikų prisiminimai lydės juos visą gyvenimą.

Daina Siliūnienė

x BALF'o 50 m. Jubiliejinis banketas įvyksta š.m. spalio 23 d., sekmadienį, 2:30 val. p.p., Oak Lawn Hilton viešbutyje, Cicero Ave. & 94th St. Bilietus galima įsigyti BALF'o įstaigoje 2558 W. 69th St., darbo val. pirm. - penkt. 9-4, tel. 312-776-7582, arba pas balfininkus. Bilietų kaina labai prieinama – \$25.00 asmeniui. Maloniai kviečiame lietuvių visuomenę dalyvauti šioje BALF'o šventėje.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą – brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

x Ona Mažionytė, iš Chicago, atsiuntė \$150 ir prašo, skirti šią sumą Lietuvos našlaičių globai. Dėkojame Onai Mažionytei! „Lietuvos Našlaičių Globos komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

Lietuvos Respublikos prezidentui A. Brazauskui (antrasis iš kairės) lankantis Jaunimo centre spalio 1 d. Šalia jo – JC direktorė Salomėja Endrijonienė.

x Dail. Gėrio Jonaičio grafikos paroda vyksta Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Lankymo valandos: šešt. - sekmd. 10 v.r. - 1 v.p.p. Paroda uždaryma spalio 16 d., sekmd.

x Lietuvių Operos nariai kviečia Jus dalyvauti Operos baliuje lapkričio 19 d. vakarą Jaunimo centre. Baliaus metu choras atliks specialiai šiam pokyliui pritaikytą programą. Jūsų 25 dol. dalyvavimo auksa padės sumažinti „Perlų žvejų“ operos pastatymo išlaidas. Tą vakarą bus ir laimingųjų bilietų išrinkimas. Stalų užsakymus arba ir paskiras vietas prie jų prima Jurgis Vidžiūnas šiuo telefonu: (312) 767-5609. Visų laukia mūsų Opera!

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papietauti. Sav. I. Naujokienė. „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

x LIETUVIŲ FONDO metinis vajuas pokylis įvyks šeštadienį, 1994 m. spalio mėn. 29 d., Pasaulio lietuvių centro pokylių salėje, 14911 127th Street, Lemont, IL. Pradžią – 6:30 kokteiliai, 7:30 vakarienė. Šokiams gros S. Gylis ansamblis „Žiburyš“. Pilna baliaus kaina 35 dol. asmeniui, studentams 25 dol. įskaitant vašes ir gėrimus. Vajaus metu įstojusieji į LF nariai su 100 dol. ar padidinusiieji įnašus, gali gauti vieną bilietą veltui už kiekvieną šimto dolerių įnašą. Stalus ir pavienius bilietus prašome rezervuoti skambinant į LF raštine (708) 257-1616 kasdien, išskyrus savaitgalius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p., o įnašus siųsti LIETUVIŲ FONDO aukščiau nurodytu adresu.

x Lietuvos Dukterų draugijos rudens ballus š.m. spalio 22 d., šeštadienį, 7 v.v. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bus įdomi programa, skani vakarienė ir graži muzika šokiams. Vietos užsakomos tel. 312-925-3211 arba asmeniškai Draugijos būstinėje, 2735 W. 71 St., Chicago. Darbo val. kasdien nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p., išskyrus sekmadienį. Visi laukiami!

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskię. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v.p.p. - 5:30 v.v., ketvd. 10 v.r. - 6 v.v., šešt. 10 v.r. - 1 v.p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta.

x PINIGAI pervedami DOLERIAIS papiginta kaina. Mažiausia suma \$50. Talpin-tuvai siunčiami kas savaitę. Skubiams siuntiniams – air cargo. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

Nuotr. Jono Tamulaičio

x Aldona ir Arnoldas Chesna per „Saulutę“ paėmė metams remti mergytę Mažeikių rajone. Našlys tėvas augina 4 vaikus. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

x Dr. Milda Budrienė, iš Floridos, sužinusi, kaip galima geriausia padėti nelaimingiesiems Lietuvos vaikams, atsiuntė \$150 našlaičio metinį mokestį, ir apsiėmė globoti vieną našlaitį Lietuvoje. Dėkojame dr. Budrienei. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Ligos draudimas atvyku siems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x Juozas Bacevičius patarnaus Income Tax, namų ir apdraudų reikalais, 6529 S. Kedzie Ave., Chicago, (312) 778-2233 – Casa Blanca.

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI Norėdami tikrai kokybiškai išversti video įrašus iš Lietuvos naudokite PAL sistemos į amerikietiškąjį NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparatūra, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609. Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

„Žiburiukai“ klausosi vedėjos D. Dirvonienės Žiburėlio Montessori mokyklėlėje. Nuotr. Dainos Siliūnienės

RUDENS VAJUS DRAUGO FONDE

Draugo fondo rudens vajuas aukų bei įnašų vokeliai su čekiais jau kasdien atkeliauja į fondo išdą, siekiant sutelkti milijoną dolerių „Draugo“ paramai. Visiems nuoširdžiai dėkodamas, išdininkas siunčia padėkos laiškus, tačiau dėl vietos stokos „Draugo“, negali skelbti smulkesnių sumų aukotojų, nors ir jie yra svarbūs Draugo fondui.

Jeanne Dorr, Philadelphiajos LB apylinkės valdybos narė, š.m. vasarą lankėsi Lietuvoje ir kartu su J. Švoba „Valstiečių laikraščio“ redaktorium ir jo žmona apvažinėjo ir aplankė Lietuvos kaimą ir jos vargstančius žmones. Grįžusi savo draugams ir amerikietiškoje spaudoje rašo apie sunkų Lietuvos kaimo žmonių gyvenimą. Jos draugai Nancy Snyder ir jos vyras Maximilian Karaška, išgirdę apie nesveikų našlaičių sunkų gyvenimą paėmė du nesveikus vaikus, kurių vienas turi „cerebral palsy“ sindromą, globoti per „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetą.

Julius ir Pranė Pakalkai, gyv. Beverly Shors, IN, negalėję dalyvauti suaktyviniame „Draugo“ bankete, kaip paramą savo dienraščiui, jį užprenumeravo dviem institucijoms Lietuvos šaulių sąjungai ir Politinių kalinių bei tremtinių sąjungos leidžiamam laikraščiui „Tremtinys“. Tariame nuoširdų ačiū savo dienraščio rėmėjams J. ir P. Pakalkams, žinodami, kad jiems bus dėkingi ir Lietuvoje, visus metus skaitydami „Draugo“.

x I LB Lemonto apylinkės Rudens pokylis, kuris bus lapkričio 12 d., šeštadienį, PLC Lemonte, užsisakyti bilietus, stalus, skambinti: 708-423-1681 (Džiugas). Bus skani vakarienė, gros S. Gylis „Žiburyš“. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

x Pasaulio Lietuvių dainų šventė Vilniuje! Tris aukštos kokybės vaizduojamos „Ansamplių vakaras Kalnų parke“ (liepos 8 d., trukmė 2 val.), „Šokių diena „Žalgirio stadione“ (liepos 9 d., trukmė 2 val.), „Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke“ (liepos 10 d., trukmė 4 val.) jau dabar galite užsisakyti pas International Historic Films, Inc., telefonu 312-927-2900, raštu, arba asmeniškai atvykdami į mūsų raštine, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Vienos vaizduojamos kaina tik \$20, arba visų trijų \$50 ir \$5 už persiuntimą. Mes priimame čekius ir Visa/Mastercard kredito korteles. Sav. Petras Bernotas.

Rudens vajuas dalyviai

Su 2,000 doleriu:
Albinas Kantvydas, Weston Ont. Canada.

Su 600 doleriu:
Dr. Asta Veličkaitė, Chicago, IL.

Su 200 doleriu:
Dr. Terri ir dr. Jonas Prunkis, Barrington Hills, IL.
Henrikas Paškevičius, Thunder Bay, Ont., Canada.

Tėvai Jėzuitai, Chicago, IL.
Irena Sušinskienė, Chicago, IL.

Juozas Kacilauskas, Lemont, IL.

Kazimieras Rimkus, Chicago, IL.

Stepas Smalinskas, Livonia, MI.

Dr. Nellie ir Gerardas Juškėnai, Cleveland Hts., OH.

Paulina Heiningas, Detroit, MI.

Dr. Rimvydas Sidrys, Streaton, IL.

Dalia ir Džiugas Staniškiai, Cleveland, OH.

Indrė ir dr. Donatas Tijūnėliai, Buffalo Grove, IL.

Rimas Gajauskas, Shell Beach, CA.

Algirdas Saulis, Clarendon Hills, IL.

Irena ir Kazys Micevičius, Michigan City, IN.

Elena ir Anthony Kelečius, Oak Lawn, IL.

Sofija ir Juozas Cibas, Lakeside, MI.

Elena ir Eduardas Olšauskai, Berwyn, IL.

Adolfas Merkevičius, Westland, MI.

Marija Remienė, Westchester, IL.

Dr. Pranas ir Danutė Jarai, Highland, IN.

Bronė Čižikas, Chicago, IL.

Nijolė ir Rimas Banys, Western Springs, IL.

Dr. Danguolė Vitkus, Palos Heights, IL.

Su 100 doleriu:
Stasė Laniauskienė, Cleveland, IL.

Marija Mogenis, Quincy, IL.

Antanas Zailskas, Cicero, IL.

Aldona ir Vytautas Čepėnai, Darien, IL.

Dr. Juozas Makštutis, Palos Heights, IL.

Casimir Toliušis, Carlinville, IL.

Edward Cizinauskas, Orland Park, IL.

Antanas Garkūnas, Dundas, Ont., Canada.

Maria ir Bruno Kristopaitis, Chicago, IL.

Stasė Vaišvila, Oak Lawn, IL.

Joseph Andrukaitis, Hamilton, Ont. Canada.

Prel. Pranas Gaila, Mississauga, Ont. Canada.

Saulius J. Matas, Huntington Beach, CA.

Ona Pranckevičiūtė, Chicago, IL.

Su 75 doleriais:
Juozas Vadopalas, Downers Grove, IL.

Su 50 doleriu:
Bladas Daukantas, St. Petersburg Beach, FL.

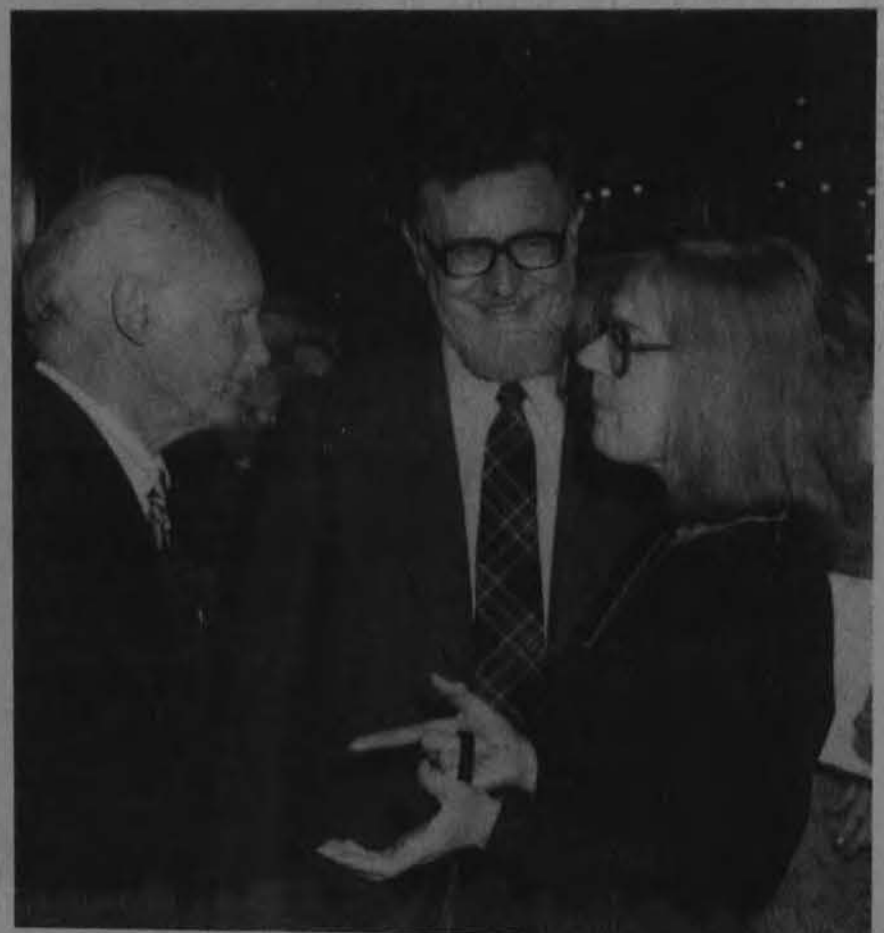
Kostas Mačiulis, Spring Hill, FL.

Stella Maurukas, Algonquin, IL.

Stasė Bublėnė, Birmingham, MI.

Ona ir Petras Ziminskai, Winnipeg, Canada.

Fondo išdininkas

Ar ir bankete kalbama „biznio“ reikalais? „Draugo“ kultūrinio priedo redaktorė Aušrelė Liulevičienė suaktyvinė mūsų dienraščio puotoje, įvykusioje rugsėjo 25 d. Martinique salėje Čikagoje, kalbasi su nuolatiniu bendradarbiu Jonu Pabedinsku (kairėje). Viduryje – dr. Arūnas Liulevičius. Nuotr. Jono Tamulaičio